

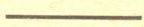
კანონთა და განკარგულებათა კრებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1929 წლის მარტის 16.	№ 5 განყოფილება პირველი	ა/კსფსრ სახალ. კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართვე- ლობის მიერ გამოცემული.
-------------------------	-----------------------------------	---

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

- მუხ. 35. სოციალური დაზღვევის გიდასახადის დავალიანების დაფარვის შესახებ.
- „ 36. საკრედიტო დისციპლინის გაძლიერებისა და გლენ-მოსახლეობის სახსარის სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის სისტემაში მობილიზაციისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 37. 1928/29 საბიუჯეტო წლისთვის საბინაო მშენებლობის ღირებულების ლიმიტების შესახებ.
- „ 38. დებულება მტკვარ-არაქსის ბასენის წყლის რესურსების გამოყენების სქემის შემდგენელ სამმართველოს შესახებ.
- „ 39. ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სასელექციო მეთესლეობის მოწყობისა, დაფინანსების წესისა და სოფლის მეურნეობაში სასელექციო და ჯიშოანი თესლეულის გავრცელების შესახებ.
- „ 40. სასარეწაო კოოპერაციასა და შრომის არტელში, შინამრეწველებთან და ხელოსნებთან არსებული შეგირდობის წესების მე-6 მუხლის შეცვლის შესახებ.
- „ 41. 1928/29 წლის სამშენებლო სეზონისათვის მომზადების ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 42. საწარმოთა და სავაჭროთა ფირნიშებისა და საფირნიშო წესების დარღვევისა და სარეგისტრაციო მოწმობების წარუდგენლობისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ.
- „ 43. შრომის კანონთა კოდექსის შეცვლის შესახებ.
- „ 44. ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსის 187, 188, 189 და 190 მუხლების შეცვლისა და 189¹, 189², 189³, 189⁴, 189⁵, 189⁶, 189⁷, 189⁸, 189⁹ მუხლების შეცვლის შესახებ.
- „ 45. ცირკულიარი ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა—სახელმწიფო დაწესებულებათა და საწარმოთა არქივებიდან მაკულატურის გამოყოფისა და ქალაქის სინდიკატისათვის გადაცემის შესახებ.
- „ 46. დაწესებულებებში ქალაქის ეკონომიურად გამოყენებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 47. დებულება ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სამთო რეწაობისათვის წიაღთა სარგებლობის პრინციპების შესახებ.
- „ 48. მშენებლობის სატენნიკო კომიტეტების სახელწოდების შეცვლის შესახებ.

დადგენილება № 108 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

35. სოციალური დაზღვევის გადასახადის დავალიანების დაფარვის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ ყველა უწყებას:

ა) მიიღოს ღონისძიება სოციალური დაზღვევის გადასახადის იმ დავალიანების დაფარვისათვის, რაც ირიცხება მასზედ და მის ქვემდებარე სამეურნეო ორგანოებზე ამა დადგენილების გამოცემის მომენტიდან, იმ პირობით, რომ ეს დავალიანება დაფარულ იქნეს არა უგვიანეს 3-თვის ვადისა ამა დადგენილების გამოცემის დღიდან;

ბ) დააწესოს სოციალური დაზღვევის ორგანოებთან ერთად „ა“ პუნქტში განსაზღვრული პერიოდის ფარგლებში ზედმიწევნითი ვადები სოციალური დაზღვევის გადასახადის დავალიანების დაფარვისათვის.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული დავალიანების გასტუმრებამ გავლენა არ უნდა მოახდინოს სოციალური დაზღვევის გადასახადის მიმდინარე შესატანი თანხების თავის დროზე გადახდაზე.

3. მეთვალყურეობა ამა დადგენილების უწყებათა მიერ შესრულებისათვის დაეკისროს ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ორგანოებს.

4. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს გამოსცენ ანალოგიური დადგენილებანი რესპუბლიკანური მნიშვნელობის უწყებათათვის.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჭუსეინოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. თებერვლის 21. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 52 №-ში 1929 წ. მარტის 6-ს.

დადგენილება № 106 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

36. საკრედიტო დისციპლინის გაძლიერებისა და გლახ-მოსახლეობის სახსარის სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის სისტემაში მობილიზაციისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

I. აღნიშნოს, რომ სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის სისტემის საკრედიტო ბრუნვაში აქამდე არამც თუ მონაწილეობას არ იღებს მოსახლეობა თავისი სახსარით საპაიო და სპეციალური შენატანისა და ანაბარის სახით, არამედ არც სახელმწიფოს მიერ მოთავსებული სახსარია სრულად გამოყენებული იმის გამო, რომ მეტისმეტად გაიზარდა მოსახლეობის მიერ აღებული სესხის ვადაზე გადაუხდელობა, განსაკუთრებით უკანასკნელ პერიოდში (1.894.000 მანეთიდან, რაც 1928 წ. ივლისის 1-თვის იყო, 4.000.000 მან. 1929 წ. იანვრის 1-თვის, ე. ი. 110 პროცენტით საპირველადო ქსელში და 1.803.000 მანეთიდან 3.055.000 მან. ან 69% სას.-სამ. ბანკებში).

II. ცნობილ იქნეს, რომ შემდეგისათვის სას.-სამ. საკრედიტო სისტემის სახსართა ასეთი მდგომარეობის განგრძობა ყოველად შეუძლებელია, რადგანაც იგი აქარწყლებს სახელმწიფოს მიერ სოფლის მეურნეობის სფეროში მიღებულ ღონისძიებათ.

III. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სას.-სამეურნეო ბანკს,—რესპუბლიკანურ სასოფლო-სამეურნეო ბანკებთან, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ცენტრებთან და რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისართა ტეტთან ერთად,— მოაწყოს და განახორციელოს ორი თვის განმავლობაში ფართო კამპანია მოსახლეობის სახსარის მობილიზაციისათვის სას.-სამეურნეო კრედიტის სისტემაში, კერძოდ, სესხის გადახდის ვადის გადაცილებისა და ზარალის ლიკვიდაციისათვის და პირველადი ქსელის საპაიო და სპეციალური კაპიტალებისა და ანაბარების გადიდებისათვის, რასაც საფუძვლად დაუდვას შემდეგი:

ა. საკრედიტო დისციპლინის გაძლიერებისათვის.

1. სოფლად აღსნა-განმარტების კამპანიის ჩატარება სესხის გადახდის ვადის გადაცილების სასწრაფო წესით ლიკვიდაციის საკითხების გამო და ამ კამპანიაში სოფლის აქტივის ფართოდ ჩაბმა.

2. იმ შემთხვევების გამოაშკარავება, როდესაც სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობების მიერ სესხი გაცემულია სას.-სამ. კრედიტის სისტემის ზემდგომი ორგანოს მიერ დაწესებული ვადის შემოკლებით და, უკეთუ ასეთი შემთხვევა აღმოჩნდება, ხელახლად ჩამოყალიბება სესხისა სათანადო ვადით.

3. სოფლის აქტივის მონაწილეობით იმ პირთა გამოაშკარავება, რომელნიც ბოროტი განზრახვით არ იხდიან სესხს, და სასწრაფო წესით ვალის გადახდეინება მოვალის ქონებიდან.

4. ყველა, გამოუნაკლისად, ვადაგადაცილებულ სესხზე სასწრაფოდ სასამართლოს ბრძანებისა და აღსრულების ფურცლის მიღება და გადახდევინებისათვის წარდგენა.

5. უპირველეს ყოვლისა პრაქტიკაში შემოღება—კამპანიის დროს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ ყველა რესპუბლიკაში (განსაკუთრებით იმ რაიონებში, სადაც უფრო მეტია დროზე გადაუხდელი სესხი) სასამართლოს სპეციალურ აღმასრულებლების ყოლა სას.-სამ. კრედიტის სისტემის ხარჯით.

6. სას.-სამ. კრედიტის საბანკო ორგანოებში საკრედიტო-საფინანსო ხასიათის ზედმოქმედების ღონისძიებათა პრაქტიკაში შემოღება, რომლის მიხედვითაც ახალი კრედიტის გაცემა დამოკიდებული უნდა იყოს წინად გაცემული სესხის დაფარვაზე და საკრედიტო დისციპლინის მტკიცე დაცვაზე; აგრეთვე, ფართოდ ბრძოლის წარმოება სას.-სამეურნეო ბანკების ყველა კლიენტის წინააღმდეგ სესხის გადახდის ვადის გადაცილებისათვის, რისთვისაც საპროტესტოდ უნდა იგზავნებოდეს ყველა ვადაგადაცილებული ვექსილი, თუნდაც ვალდებულება სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებისა იყოს, და ყველა ეს უნდა ეცნობოს მთლად საპირველადო ქსელს.

უკეთეს სას.-სამ. კრედიტის დაწესებულება, კერძოდ, სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობა, თავის ვალდებულებას პროტესტამდე მიაღწევინებს, ასეთ დაწესებულებას კრედიტი უნდა დაეხუროს და, ამასთან ერთად, მიღებულ უნდა იქნეს სათანადო ღონისძიება, რათა დაწესებულების მოქმედების რაიონში გვემინ ღონისძიებათა განხორციელება მოხდეს სხვა საკრედიტო დაწესებულების მეშვეობით ან სხვა-რამ ხერხით, სას.-სამ. კრედიტის სისტემის ზემდგომი საფეხურის შეხედულებისამებრ.

7. წინადადება მიეცეს სას.-სამ. კრედიტის ქვედა ქსელს—შეუფარდოს იმ მსესხებელთ, რომელნიც სესხს ბოროტი განზრახვით არ იხდიან, უფრო მკაცრი ღონისძიებანი—მათი მეურნეობებისათვის სრულიად კრედიტის დახურვამდეც, ხოლო ცალკე შემთხვევაში—ამხანაგობის წევრობიდან გამორიცხვამდეც-კი.

8. შეფარდებულ იქნეს სესხის ვადამდე გადახდევინება იმ მსესხებლებისათვის, ვინც სესხი არადანიშნულებისამებრ გამოიყენა.

9. სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობების საბჭოების დადგენილებით ვადამდე გადაჰხდეთ სესხი შეძლებულ და კულაკურ ელემენტებს, რომელთაც იგი არაკანონიერად მიეცათ სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობის გამგეობის მიერ წინააღმდეგ სას.-სამ. კრედიტის სისტემის ხელმძღვანელი ორგანოების დირექტივებისა.

10. კატეგორიულად აეკრძალოს სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობათ ცალკე მიზნობრივი დანიშნულების დაკრედიტების ვადების შემცირება იმ ვადებთან შედარებით, რაც განსაზღვრულია საამშიზნო სესხთათვის; აგრეთვე გაძლიერებულ და განვითარებულ იქნეს ფორმები საზოგადოებრივი კონტროლისა სესხის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისათვის, სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობათა რწმუნებამოხილ წევრებისა და სოფლის აქტივის დახმარებით.

ბ. სახსარის ანაბარებად მოთავსებისათვის.

1. ჩატარებულ იქნეს სოფლად, სოფლის ფართო აქტივის მონაწილეობით, აღსნა-განმარტების კამპანია იმ საკითხების გამო, რომ საჭიროა სოფლის მოსახლეობამ და ორგანიზაციებმა მოათავსონ სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებში ანაბარების სახით ყველა თავიანთი დანაზოგი და დროებით თავისუფალი სახსარი; თანაც ფართოდ უნდა ეუწყოს მოსახლეობას, რომ მთავრობა სავსებით უზრუნველყოფს ყველა ანაბარის ხელუხლებლობას ცენტრალურ სასოფლო-სამეურნეო ბანკში არსებული საგარანტიო ფონდით.

2. თვითეული სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობის შესახებ, მისი მუშაობის მდგომარეობისა და მისი მოქმედების რაიონის პირობების მიხედვით, მოცემულ უნდა იქნეს მტკიცე საკონტროლო ციფრები, მათი განხორციელების საკალენდრო ვადების აღნიშვნით, იმ პირობით რომ ანაბარების სტაბილური ნაშთი მიმდინარე წლის ბოლოს გადიდებულ იქნეს ერთი-ორად მაინც.

3. სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებისათვის ახალი კრედიტების გახსნის დროს მხედველობაში მიღებულ უნდა იქნეს მათ მიერ ანაბარების შემოკრების სფეროში აღნიშნული საკონტროლო ციფრების შესრულება.

4. დაევალოს ყველა კოლექტიურ მეურნეობას, სასოფლო-სამეურნეო და საშინამრეწველო-სასარეწაო კოოპერატივს და საგლეხო მეურნეობათა მარტივ შენაერთს მთლად თავიანთი თავისუფალი სახსარი შეინახონ ანაბარების სახით სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებში, უკეთეს ეს სახსარი შემნახველ სალაროებში არ ინახება ან მოთავსებული არ არის სახელმწიფო სესხში.

5. სასოფლო-სამეურნეო ბანკებმა უნდა გაავრცელონ მთლად საპირველადო ქსელზე სადასაზღვეო კრედიტების გახსნის პრაქტიკა იმ შემთხვევისათვის, ვინც კობაა ანაბარები მასიურად იქნება მოთხოვნილი.

6. შემოღებულ იქნეს ყველა სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობაში პრაქტიკა მიზნობრივი ანაბარებისა და იმ ავანსების მიღებისა, რაც დანიშნული იქნება სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა, გაუმჯობესებული თესლეულისა, მუშა-საქონლისა, საყოლი (სარგო) საქონლისა და წარმოების სხვა საშუალებათა შესაძენად; ამ მიზნით დატოვებულ უნდა იქნეს ამხანაგობებში შესანახად ნაწილი იმ ფულისა, რაც ერგებათ წევრებს კონტრაქტაციით და გასაღების ოპერაციების მიხედვით ჩაბარებული პროდუქციისათვის; ამასთანავე, ამხანაგობის წევრები უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ მით, რომ ისინი თავის დროზე მიიღებენ წარმოებისათვის საჭირო საშუალებას, ხოლო გაჭირვებულ წევრებს, ამის გარდა, მიეცემათ საჭირო კრედიტი მათ მიერ დაზოგვილი საკუთარი სახსარის დამატებად.

7. მოსახლეობასა და ყოველგვარ სპეციალურ სას.-სამეურნეო კოოპერაციასა და დამშაღებელ ორგანიზაციებს შორის ფულადი ანგარიშის გასწორება უნდა სწარმოებდეს უპირატესად სას.-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში, იმ პირობით, რომ ანგარიშის გასწორების მომენტი სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებმა გამოიყენონ მოსახლეობის ანაბარების მისაზიდად.

8. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სასოფლო-სამეურნეო ბანკსა და რესპუბლიკანურ სასოფლო-სამეურნეო ბანკებს — ვალდებულჰყონ მათ მიერ და-

კრედიტებული ყველა ორგანიზაცია და დაწესებულება, რათა თავიანთი თავისუფალი სახსარი შეინახონ სას.-სამეურნეო ბანკების მიმდინარე ანგარიშზე.

8. პაიებისა და სხვა სპეციალური შესატანის შეკრფის გაძლიერებისათვის.

1. ჩატარებულ უნდა იქნეს სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობების მეპაიეთა სპეციალური კრებები საპაიო შესატანის რაოდენობის გადიდებისა (არა ნაკლებ 15 მანეთისა, როდესაც შესასვლელი შესატანი 1 მან. ნაკლები არ არის), შეძლებულ და საშუალო შეძლების მქონე ფენებში სრული საპაიო შესატანის შეგროვებისა და აგრეთვე სპეციალურ კაპიტალებში ცალკე შესატანების შეგროვებისათვის ისეთი რაოდენობით, რაც ამხანაგობის წესდებასა და მოქმედების მოცულობას შეესაბამება.

2. იმ სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებმა, რომელთაც ბალანსზე წარსული წლების ზარალი აქვთ, იმავე კრებებზე უნდა ჩაატარონ, წესდების თანახმად, ზარალის ამხანაგობის ყველა წევრთა შორის განაწილება; თანაც ღარიბ მეურნეობათათვის გათვალისწინებული უნდა იყოს შეღავათები და ვადის განაწილება ზარალის დასაფარავად ფულის შეტანაში.

3. იმ სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობათა წასახლისებლად და გასაძლიერებლად, რომელნიც საპაიო შესატანს წარმატებით მოაგროვებენ, დაევალოს ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატსა და ამიერკავკასიის სას.-სამ. ბანკს—წელიწადში ორჯერ—აპრილის 1-ის ბალანსით და ოქტომბრის 1-ის ბალანსით—სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობათა დავალიანება სახელმწიფო ბიუჯეტში დასაბრუნებელ სპეციალური დანიშნულების სახსართა მიმართ გადარიცხონ გრძელვადიან სესხად, სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობათა ძირითადი კაპიტალების გასაძლიერებლად, იმ თანხის რაოდენობით, რაც უდრის მათი საპაიო კაპიტალების ნახევარწლის მონამატს.

4. მოეწყოს სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობათა მეშვეობით სპეციალური შესატანის მოგროვება მოსახლეობაში სას.-სამ. პროდუქციის გადამმუშავებელ კოოპერატიულ საწარმოთა ასაგებად; ამასთანავე საინდუსტრიალიზაციო ღონისძიებათა დაკრედიტება უნდა სწარმოებდეს იმ პირობით, უკეთეს თვით მოსახლეობა მოათავსებს ამ საქმეში თავის სახსარს.

IV. ვადაგადაცილებულ სესხთა შეგროვება და დაკრითი კამპანიები ანაბარების შესაკრებად და საპაიო და სპეციალური კაპიტალების გასაძლიერებლად დამთავრებულ უნდა იქნეს 1929 წ. აპრილის 1-თვის.

შემდეგში სას.-სამ. კრედიტის სისტემის მუშაობა ისე უნდა იქნეს აგებული, რომ—სესხის საქმის წესიერად დაყენებისა, მსესხებლებისაგან სესხის თავის დროზე გადახდის მტკიცე მოთხოვნისა და მოსახლეობის სახსარის მობილიზაციისათვის შეუწყვეტელ და მკაფიო ღონისძიებათა განხორციელების შედეგად—თავიდან აცილებულ იქნეს დაკრითი კამპანიების ჩატარების საჭიროება ვადაგადაცილებული სესხისა, პაიებისა და ანაბარების შეკრფისათვის.

V. მიენდოს ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობებს შეიმუშაონ ამა დადგენილების საფუძველზე მთელი რიგი კონკრეტული

პრაქტიკული ღონისძიებანი მოსახლეობის სახსარის მობილიზაციისათვის სას.-სამ. კრედიტის სისტემაში.

VI. მიენდოს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს—შეიმუშაოს,— ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატთან და ამიერკავკასიის სასოფლო-სამეურნეო ბანკთან შეთანხმებით,—საკითხი იმ ღონისძიებათა შესახებ, რაც მოაწესრიგებს სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებსა და დამმზადებელ ორგანიზაციებს შორის ურთიერთობას იმის თაობაზე, რომ ამ ამხანაგობების მსესხებელთ დაეჭიროს ვადაგადაცილებული ვალი მათ მიერ ჩაბარებული პროდუქციისათვის ანგარიშის გასწორების დროს.

VII. აღიარებულ იქნეს, რომ სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის თვითეული დაწესებულებებისა და თვითეული სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობის წარმატებით მუშაობის საზომად ჩაითვლება მათ მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში მიღწეული პრაქტიკული შედეგები მოსახლეობის სახსარის სას.-სამ. საკრედიტო ამხანაგობებში შემოკრფებისა და ვადაგადაცილებული ვალების ლიკვიდაციის საქმეში.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჭუსეინოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. თებერვლის 7. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 57 №-ში 1929 წ. მარტის 8-ს.

დადგენილება № 104 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

37. 1928/29 საბიუჯეტო წლისთვის საბინაო მშენებლობის ღირებულების ლიმიტების შესახებ.

1. ცენტრალურ კომუნალურ ბანკთან ხელშეკრულებების დასადებად—ქვისა და ავურის საცხოვრებელი შენობის ერთი კუბიკური მეტრის ღირებულების ლიმიტი 1928/29 წლისთვის ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში დაწესებულ იქნეს შემდეგი რაოდენობით:

№№-ბი რიგზე		რ ე ს პ უ ბ ლ ი კ ე ბ ი		
		აზერბაიჯანის სსრ	სომხეთის სსრ	საქართველოს სსრ
	დედა-ქალაქებისათვის:			
1	ბაქო, ტფილისი, ერივანი . . .	17.50	16.00	16.00
2	სხვა ქალაქებისა და ადგილები-სათვის	17.00	16.50	16.50

შენიშვნა 1. საცხოვრებელი შენობის კუბიკური მეტრის აღნიშნულ ღირებულებაში არ შედის წყალსადენისა, კანალიზაციისა და ორთქლით გათბობის მოწყობის ხარჯები.

შენიშვნა 2. აღნიშნული ლიმიტები არა ვრცელდება ამიერკავკასიის რკინისგზების საბინაო მშენებლობაზე, რასაც ცენტრალური კომუნალური ბანკი აკრედიტებს განსაკუთრებული შეთანხმების მიხედვით.

2. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიურ თათბირებს—დაავალონ ყოველ იმ უწყებას და ორგანიზაციას, რომელიც-კი მშენებლობას აწარმოებდა, წარუდგინოს 1929 წ. აპრილის 1-თვის სათანადო სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტს დაწვრილებითი ანგარიში სამშენებლო სეზონის შედეგების შესახებ, რომელ ანგარიშშიაც აუცილებლად გამორკვეული უნდა იყოს მშენებლობის ძირითადი ელემენტები: საქმეში მოთავსებული თანხის რაოდენობა, შესრულებულ სამუშაოთა მოცულობა, მუშა-ძალით და მასალით მომარგების მდგომარეობა და მიღწევანი მშენებლობის გაიაფების სფეროში. აღნიშნულ ანგარიშში ცალკე გამოყოფილ უნდა იქნეს ცნობები საბინაო მშენებლობის შესახებ და გაშუქებულ უნდა იქნეს საცხოვრებელი შენობის 1 კუბ. მეტრის ფაქტიურად გამორკვეული ღირებულება.

3. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის ყველა იმ უწყებასა და ორგანიზაციას, რომელიც 1927/28 წელს სამშენებლო მუშაობას აწარმოებდა, წარუდგინოს ამიერკავკასიის სატეხნიკო-სამშენებლო კომიტეტს მე-2 მუხ. აღნიშნული ცნობები 1929 წ. აპრილის 1-თვის.

4. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სატეხნიკო - სამშენებლო კომიტეტს:

ა) რესპუბლიკანური სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტებისაგან (მუხ. 2) და ამიერკავკასიის ორგანოებისაგან (მუხ. 3) მიღებული მასალების მიხედვით წარუდგინოს ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. მაისის 1-თვის თავისი მოხსენება 1927-28 წლის სამშენებლო სეზონის შესახებ;

ბ) ფაქტიური ღირებულების შესახები საანგარიშო ცნობების შენოწმების საფუძველზე—შეიმუშაოს საბინაო მშენებლობის ღირებულების ლიმიტი ერთ კვადრატულ მეტრ სივრცეზე.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჰუსეინოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. თებერვლის 14. ტფილისი-სასახლე.

დადგენილება № 109 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

38. მტკვარ-არაქსის ბასეინის წყლის რესურსების გამოყენების სქემის შემდგენელი სამმართველოს დებულების დამტკიცების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:
დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს შემდეგი დებულება მტკვარ-არაქსის ბასეინის წყლის რესურსების გამოყენების სქემის შემდგენელი სამმართველოს შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჰუსეინოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. თებერვლის 21. ტფილისი—სასახლე.

დებულება მტკვარ-არაქსის ბასეინის წყლის რესურსების გამოყენების სქემის შემდგენელი სამმართველოს შესახებ.

1. მტკვარ-არაქსის ბასეინის წყლის რესურსების გამოყენების სქემის შემდგენელი სამმართველო იმყოფება ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს შედგენილობაში.

2. სამმართველოს სათავეში სდგას უფროსი, რომელსაც დანიშნავს ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველო და რომელიც უშუალოდ ემორჩილება ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს უფროსს და მის მოადგილეებს.

3. სამმართველოს შეადგენენ: სამმართველოს უფროსი, მისი თანაშემწეები, კანცელარია, ბუხჰალტერია და შემდეგი ნაწილები:

- ა) სატოპოგრაფიო;
- ბ) საჰიდროგეოლოგიო;
- გ) საჰიდროლოგიო;
- დ) სანიადაგო-საბოტანიკო;
- ე) საჰიდრომოდულო;
- ვ) სასტატისტიკო-საეკონომიო;
- ზ) საპროექტო.

თვითეული ნაწილის სათავეში სდგას ხელმძღვანელი, რომელიც უშუალოდ ემორჩილება სამმართველოს უფროსს.

4. სამმართველოს უფროსი მეორე ხარისხიანი განმკარგულებელია სამუშაოთა აღსრულებისათვის გახსნილი კრედიტებისა და მისთვის დაკისრებულ მოვალეობათა აღსრულებისათვის იგი იხელმძღვანელებს მომქმედ კანონებსა და ამადებულებას, აგრეთვე ამიერკავკასიის წყალთა მეურნეობის სამმართველოს განკარგულებას.

5. სამმართველოს უფროსის თანაშემწეს, ნაწილების ხელმძღვანელებს და უფროს ინჟენერებსა და უფროს ბუხჰალტერს დანიშნავს და დაითხოვს ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველო სქემის შემდგენელი სამმართველოს უფროსის წარდგენით; ასევე სამმართველოს საერთო შტატიც.

6. სამმართველოს უფროსის მოვალეობას შეადგენს:

- ა) ხელმძღვანელობა გაუწიოს სამმართველოს ყველა სამუშაოს;
- ბ) განაწილოს მოვალეობანი თავისსა და სამმართველოს უფროსის თანაშემწის შორის, აგრეთვე ტექნიკურ პერსონალს შორის, სათანადო ნაწილების ხელმძღვანელთა წარდგენით;
- გ) მისცეს სხვადასხვა ინსტრუქცია სამმართველოს ყველა თანამშრომლებს;
- დ) თვალყური ადევნოს ტექნიკური, ფულადი და მატერიალური ანგარიშგების სისწორით წარმოებას, ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს ინსტრუქციის მიხედვით;

ე) თვალყური ადევნოს სახელმწიფო ქონების შენახვასა, ხარჯვასა და სისწორით აღნუსხვას;

ვ) მიიღოს და ხარჯოს ავანსები 100.000 მან. რაოდენობამდე, დამტკიცებული პროგრამებისა და ხარჯთაღრიცხვების მიხედვით და ფულადი თანხების ხარჯვის საერთო წესების დაცვით, ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს ინსტრუქციის თანახმად;

ზ) აღძრას სათანადო შემთხვევაში, სპეციალური წესების დაცვით, შუამდგომლობა ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს უფროსის წინაშე—საერთო სახარჯთაღრიცხვო თანხის ფარგლებში ამა თუ იმ ცალკე მუხლის სახარჯთაღ-

რიცხვო დანიშნულების გადაცდენის შესახებ, უკეთეს ეს გამოწვეული იქნება სამუშაოს ხასიათით;

თ) მისცეს ანგარიშვალდებულ პირთ ავანსები 10.000 მან. ფარგლებში;

ი) შეიძინოს სამუშაოათავის ინვენტარი, ინსტრუმენტები და მასალები;

კ) გაყიდოს, ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს უფროსის ნებართვით, გამოუსადეგარი და ზედმეტი სახელმწიფო ქონება, საამისოდ მომქმედი წესების დაცვით;

ლ) აწარმოოს სასამართლო საქმეები, საამისოდ რწმუნებულობის გაცემის უფლებით;

მ) დასდოს ხელშეკრულება და შეთანხმება დაწესებულებებისა, ორგანიზაციებისა და კომპეტენტური პირების მიერ ამა თუ იმ ცალკე საძიებლო, საკვლევო, საპროექტო და ანალიტიკური სამუშაოების წარმოებისა და მონოგრაფიების შედგენის თაობაზე; ამასთანავე, იმ ხელშეკრულებას, რომელიც 5.000 მან. მეტი თანხის რაოდენობით იქნება დადებული, დაამტკიცებს ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს უფროსი;

ნ) დანიშნოს, გადაიყვან-გადმოიყვანოს და დაითხოვოს სამმართველოს თანამშრომელი, სათანადო ნაწილების ხელმძღვანელთა წარდგენით და შრომის მომქმედი კანონმდებლობის დაცვით;

ო) მიიწვიოს, ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს უფროსის თანხმობით, კონსულტანტები და ექსპერტები და დასდოს მათთან ხელშეკრულება;

პ) წარავლინოს სამმართველოს თანამშრომელი სხვადასხვა სამსახურებრივი მინდობილობის შესასრულებლად.

7. სამმართველოს მიზანს შეადგენს: მდ. მტკვრისა და არაქსის ბასეინის საირიგაციო მნიშვნელობის მქონე ყველა მდინარის წყლის რესურსების გამოყენების სქემის ძირითად დებულებათა განსაზღვრა და გამორკვევა აღნიშნული სამუშაოების შესრულების დროს. სამმართველოს სახელმძღვანელოდ უნდა ჰქონდეს—მიადწიოს რაც შეიძლება მეტ სახალხო-მეურნეობრივ ეფექტს თვითეული ბასეინის წყლის სრული და ყოველმხრივი გამოყენებით ირიგაციისა, ენერჯიტიკისა, ნაოსნობისა, თევზის-ჭერისა, თევზის მოშენებისა, წყლის მიწოდებისა და სახალხო მეურნეობის სხვა დარგების სუეროში.

8. სამმართველოსათვის დაკისრებულ მოვალეობათა შესასრულებლად იგი:

ა) აწარმოებს საძიებლო და საკვლევო მუშაობას, რაც საჭირო იქნება მისთვის დაყენებული ამოცანების გადასაწყვეტად;

ბ) ადგენს საპროექტო განზრახვულებებსა და ამ გეგმის ცალ-ცალკე ობიექტების პროექტებს;

გ) ადგენს წყალსამეურნეო გეგმებს, როგორც თავის გამოკვლევებისა და პროექტების ცნობების მიხედვით, ისე რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველოების გამოკვლევებისა და პროექტების საფუძველზე.

9. დაწესებულ ვადაზე სამმართველო წარადგენს ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოში პერიოდულ ცნობებს თავისი მუშაობის მიმდინარეობის შესახებ და წლიურ ტენიკურ და საბუხვალტრო ანგარიშს.

10. სამმართველო წარადგენს ხოლმე ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოში როგორც საძიებლო და საკვლევო მუშაობების პროგრამებსა და პროექტებს, ისე თავისი მუშაობის შედეგებს საპროექტო განზრახვლებისა, პროექტებისა და გეგმების სახით.

11. ისეთი თავისი საპროექტო განზრახვლებებისა და პროექტების შედეგის დროს, რაც სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებს ეხება, როგორც არის: სარკინისგზო, სამდინარეო და ადგილობრივი ტრანსპორტი, სოფლის მეურნეობა, ტყის საქმე, ენერგეტიკა, თევზის მოშენება, თევზის-ჭერა და სხვა,—სამმართველომ ანგარიშში უნდა მიიღოს სახალხო მეურნეობის აღნიშნული დარგების ინტერესები და სათანადო შემთხვევაში განზრახული ღონისძიებანი უნდა შეუთანხმოს შესაფერ უწყებასა და ორგანიზაციას.

12. უკეთუ რესპუბლიკანური წყალთა მეურნეობის სამმართველოს და სხვა დაწესებულებისა და ორგანიზაციის მიერ შედგენილი პროექტი და პროგრამა სამმართველოს მუშაობის დარგს ეხება, იგი მისცემს ამ პროექტისა და პროგრამის შესახებ დასკვნას, რისთვისაც ანგარიშში მიიღებს პროექტისა თუ პროგრამის მნიშვნელობას მტკვარ-არაქსის ბასენის წყლის რესურსების გამოყენებისათვის.

13. საველე საძიებლო და საკვლევო მუშაობის წარმოებისათვის მოეწყობიან პარტიები, რაზმები, რაიონები (ჰიდრომეტრული) და უბნები (ჰიდრომოდულური), რომელთა რიცხვსა და შედგენილობას განსაზღვრავს სამმართველოს უფროსი, საჭიროებისადამიხედვით და ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს უფროსთან შეთანხმებით.

14. საველე ერთეულის (პარტია და რაზმი, რაიონისა და უბნის გამგე) უფროსს დანიშნავს, გადაიყვან-გადმოიყვანს და დაითხოვს სამმართველოს უფროსი, სათანადო ნაწილის უფროსის წარდგენით.

15. საველე ერთეულის საშუალო ტექნიკურ პერსონალს დანიშნავს, გადაიყვან-გადმოიყვანს და დაითხოვს სამმართველოს უფროსი, ამ ერთეულის უფროსის წარდგენით და შრომის მომქმედი კანონმდებლობის დაცვით.

16. დაბალ ტექნიკურ და დამხმარე პერსონალს, აგრეთვე საველე ერთეულის მუშებს დანიშნავს და დაითხოვს მათი უფროსი, შრომის მომქმედი კანონმდებლობის დაცვით.

17. ურთიერთი მიმართვა სამმართველოსა და სსრკ-ისა, ამიერკავკასიის ფედერაციისა და ცალკე რესპუბლიკების მთავრობის ცენტრალურ დაწესებულებათა შორის სწარმოებს ა/კ. წყალთა მეურნეობის სამმართველოს მეშვეობით, ხოლო ურთიერთი მიმართვა სხვა დანარჩენ დაწესებულებებსა, ორგანიზაციებსა და პირებთან სწარმოებს უშუალოდ.

18. სამმართველოს აქვს ღერბიანი ბეჭედი.

დადგენილება № 111 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

39. ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სასელექციო მეთესლეობის მოწყობისა, დაფინანსების წესისა და სოფლის მეურნეობაში სასელექციო და ჯიშიანი თესლეულის გავრცელების შესახებ.

რადგანაც უაღრესი მნიშვნელობა აქვს სასელექციო და ჯიშიანი თესლეულის წარმოებას და დიდად საჭიროა მეთესლეობის ყოველმხრივი განვითარება, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

I. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ მთავრობათ, მიმღონ რა რა მხედველობაში, რომ საჭიროა:

- ა) სათესლე მასალის ნაგვიანობასთან ბრძოლა,
- ბ) ამ მასალის თვისების გაუმჯობესება,
- გ) ამა თუ იმ სასტანდარტო ჯიშიანი კულტურის ადგილების შექმნა,—გამოსვენ დებულებანი საჯიშე სათესლე ფონდების შექმნისა და გამოყენების შესახებ შემდეგ საფუძველზე:

1. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში შეიქმნება რესპუბლიკანური (ცენტრალური) და ადგილობრივი სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდები ფულადი და ნატურალური ფორმით.

2. სასელექციო ჯიშიანი და, პირველ ხანში, გაუმჯობესებულ თესლეულისაგან ნატურალური ფორმით შექმნილი ცენტრალური სათესლე ფონდი, ისე, როგორც ფულადი ფორმით შექმნილი ფონდი, არის ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების განკარგულებაში.

3. ადგილობრივი სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდი შეიქმნება უპირატესად ნატურალური ფორმით და იქნება სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტების სააღდგილმამულო განყოფილებათა გამგებლობაში.

4. სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდების მიზანს შეადგენს:

- ა) გაუმჯობესებული ჯიშიანი თესლეულის გამოყვანა;
- ბ) მათი გამრავლება და
- გ) საგლეხო და კოლექტიურ მეურნეობათა მასსიური მომარაგება ჯიშიანი სათესლე მასალით.

5. თესლეულის გამრავლება სწარმოებს შემდეგი სქემით, რაც განხორციელებულ უნდა იქნეს რაიონის ხაზით:

ა) ელიტები (სასელექციო თესლის პირველი პროდუქცია მეტად მცირე რაოდენობით) საცდელ სადგურებზე მინდვრად;

ბ) პირველი რეპროდუქცია სადღეე სანერგეებში, რაც საცდელ სადგურებთან და მინდვრადაა;

გ) მორე რეპროდუქცია საჯიშე სანერგეებში, რაც, აგრეთვე, საცდელ სადგურებთან და მინდვრადაა;

დ) მესამე რეპროდუქცია სპეციალურ სათესლე მეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში;

ე) მეოთხე რეპროდუქცია სათესლე ამხანაგობებში, რომლნიც ამრავლებენ მე-3 რეპროდუქციის თესლს მასიური რაოდენობით საგლებო და კოლექტიურ მეურნეობათა უშუალო მომარაგებისათვის.

6. სათესლე ფონდის საბოლოოდ შექმნის ვალა განისაზღვრება ორიენტირულად 10 წლით, გამრავლების პერიოდის მიხედვით სათესლე მასალის ცალკე სტადიებისათვის;

7. თესლის წარმოებისა და თესლის მიწოდების საქმის საერთო ხელმძღვანელობა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რნსპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების გამგებლობაშია.

8. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებთან არსებული რესპუბლიკანური (ცენტრალური) სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდები დანიშნულია:

ა) ადგილობრივი სახელმწიფო სათესლე ფონდების ხელისშესაწყობად და გასაძლიერებლად;

ბ) ამა თუ იმ ცალკე რაიონების გლებთა მოსამარაგებლად ადგილობრივი ფონდების გამგე ორგანიზაციების მეშვეობით;

გ) გაუმჯობესებული და ჯიშიანი თესლეულის წარმოების მოსაწყობად მესამე რეპროდუქციამდე—ამიანად;

დ) სათესლე ამხანაგობათა სახსარის გასაძლიერებლად.

9. ადგილობრივი სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდები დანიშნულია:

ა) უწყებულო რაიონის საგლებო და კოლექტიურ მეურნეობათა მასიური მომარაგებისათვის გაუმჯობესებული და ჯიშიანი თესლეულით.

ბ) სათესლე ამხანაგობებში თესლის საქმის მოწესრიგებისათვის.

10. თესლით მომარაგება სწარმოებს იმ ვარაუდით, რომ გაუმჯობესებული და ჯიშიანი თესლით დათესილი იქნება ერთიანი მასივები განსაზღვრულ რაიონში.

11. ჯიშიანი და გაუმჯობესებული თესლეულის ფონდის რაციონალურად გამოყენებისათვის კონტროლისა და ინსტრუქტირობის გასაწევად მოეწყობა საკონტროლო პუნქტების ქსელი ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების ცენტრალური საცდელი დაწესებულებების მეთაურობით.

12. სათესლე სესხს გაცემენ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატები ნატურად ან ფულად, ამა თუ იმ რაიონის ადგილობრივი პირობების მიხედვით.

13. სათესლე სესხის გაცემის დროს მსესხებელთან დაიდება განსაკუთრებული ხელშეკრულება, რომლითაც გათვალისწინებულ იქნება სათესლე სესხის მიზნობრივი და რაციონალური გამოყენება.

14. სესხი დაბრუნებულ უნდა იქნეს უახლოესი მოსავლიდან ნატურად თუ ფულად, როგორც მსესხებელი აირჩევს სათანადო კონდიციის მიხედვით.

15. სათესლე სესხის სარგებლობისათვის გადახდევინებულ უნდა იქნეს არაუმეტეს 4⁰/₁₀₀-სა წლიურად; ამასთანავე, ღარიბ და კოლექტიურ მეურნეობათათვის

შეიძლება დაწესებულ იქნეს განსაკუთრებული შეღავათები, რის წესსა და რაოდენობას განსაზღვრავენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატები.

16. რესპუბლიკანური (ცენტრალური) სახელმწიფო სათესლე ფონდი შეიქმნება სახელმწიფო სახსარით, რაც გადადებულ იქნება, განსაკუთრებული კანონის თანახმად, სახელმწიფო ბიუჯეტის წესისამებრ.

ადგილობრივი სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდი შეიქმნება ადგილობრივი ბიუჯეტისა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის სახსარით და იმ სახსარით, რაც რესპუბლიკანური (ცენტრალური) ფონდიდან გადაიდება.

17. სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდების დებულების განსავეითარებლად ინსტრუქციებს გამოსცემენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატები.

II. შემდგომი საბიუჯეტო წლებისათვის გათვალისწინებულ იქნეს სპეციალური საბიუჯეტო ასიგვნებისაგან სარეზერვო ფონდის დაარსება ფულადი ფორმით, რაც ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს განკარგულებაში იქნება სახელმწიფო საჯიშე სათესლე ფონდების დაფინანსებისათვის, საგანგებო შემთხვევაში, მოუსაველობისა ან რაიმე სხვა უბედური მოვლენის გამო, რაც შეიძლება მოხდეს ა/კსფსრ ამა თუ იმ რაიონში; ასიგვნების გაცემა ამ ფონდიდან უნდა სწარმოებდეს ა/კსფსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს დადგენილებით, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიური თათბირების წარდგენის თანახმად.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჰუსეინოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. თებერვლის 21. ტფილისი-სასახლე.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

40. სასარეწაო კოოპერაციასა და შრომის არტელებში, შინამრეწველებთან და ხელოსნებთან არსებული შეგირდობის წესების მე-6 მუხლის შეცვლის შესახებ.

სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ოქტომბრის 24-ს დადგენილებასთან დაკავშირებით (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 64 №-რი, მუხ. 589), რომელი დადგენილებითაც შეცვლილია

სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. ოქტომბრის 15-ს დადგენილება „შინამრეწველებთან და ხელოსნებთან, სასარეწაო კოოპერაციასა და შრომის არტელებში არსებული შეგირდობის ძირითად დებულებათა შესახებ“ (სსრკ კან. კრ. 1926 წ. 71 №-რი, მუხ. 543),—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

მე-6 მუხლი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. მარტის 26-ს დადგენილებით დამტკიცებული წესებისა „შეგირდობის შესახებ სასარეწაო კოოპერაციაში და შრომის არტელებში, შინამრეწველებთან და ხელოსნებთან“ (აკსფსრ კან. კრ. 1927 წ. მე-9 №-რი, მუხ. მე-100) მალევე იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„6. სახლში მომუშავე შინამრეწველებთან და ხელოსნებთან მყოფი შეგირდების რიცხვი არ უნდა აღემატებოდეს თითო ოსტატზე ორ შეგირდს.

საერთო საარტელო სახელოსნოში მყოფი შეგირდების რიცხვი არ უნდა აღემატებოდეს ამ სახელოსნოში მომუშავე არტელის წევრთა ორმაგ რიცხვს.“

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე **დ. ჰუსეინოვი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1929 წ. თებერვლის 18. ჭფილისი-სასახლე.

დადგენილება № 110 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

41. 1928-29 წლის სამშენებლო სეზონისათვის მომზადების ღონისძიებათა შესახებ.

1929 წლის სამშენებლო სეზონისათვის მომზადების გასაძლიერებლად და მშენებლობის ღირებულების შესამცირებლად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს დაამთავროს მიმდინარე წლის აპრილის 1-თვის, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ივნისის 21-ს დადგენილების თანახმად, მის მიერ წარმოებული გამოკვლევა 1928 წლის სამშენებლო სეზონისათვის მომზადების

ლონისძიებათა განხორციელებისა, რისთვისაც დაავალოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიურ თათბირებს ჩააბან ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის მიერ აღნიშნული გამოკვლევისათვის წარმოებულ ოპერატიულ მუშაობაში ხსენებული რესპუბლიკების სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტები.

აღნიშნულმა გამოკვლევამ უნდა გამოარკვიოს აგრეთვე, შესრულებულია თუ არა წინამდებარე სამშენებლო სეზონისათვის სსრკ-ის შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1928 წ. იენისის 8-სა და ივლისის 27-ს დადგენილებებით და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ოქტომბრის 11-ს დადგენილებით განსაზღვრული შემდეგი ღონისძიებანი:

ა) მიწის ნაკვეთების მიჩენის შესახებ თავის დროზე (1928 წ. ოქტომბრის 1-თვის) განცხადებისა, ნებართვისა და ხელშეკრულების წარმოება;

ბ) წინამდებარე მშენებლობის პროექტების დამტკიცება და უპროექტო სამშენებლო სამუშაოთა გამოკვევა 1929 წ. იანვრის 1-თვის;

გ) მშენებელ ორგანიზაციებთან ხელშეკრულებების დადება ნარდად მუშაობის წარმოებისა და მათ მიერ ხელშეკრულებების დადება საშენი მასალის ყიდვამიწოდების შესახებ;

დ) მშენებელი კონტორების ძირითადი და საბრუნავი კაპიტალების მიღწევიება წარმოებითი პროგრამებით გათვალისწინებულ სამუშაოთა მოცულობის ^{1/12} და ^{1/15}-დე.

ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ჯუმლობითი მოხსენება შეთანხმებულ უნდა იქნეს ამიერკავკასიის სატეხნიკო-სამშენებლო კომიტეტთან.

2. გავრცელებულ იქნეს 1928/29 წლის მშენებლობის სეზონზე ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წლის თებერვლის 23-ს დადგენილებით გათვალისწინებული ღონისძიებანი, რომელნიც შეეხებოდენ 1927/28 წლის მშენებლობის სეზონის მომზადებას და გამოიხატებოდნენ შემდეგში:

ა) წინადადება მიეცეს სამშენებლო მუშაობის მწარმოებელ ყველა საწარმოს, დაწესებულებას და ორგანიზაციას მიიღოს ღონისძიება, რათა სამშენებლო მუშაობა თავის დროზე იქნეს დაწყებული და თანაბრად გაიშალოს. იგი მთელი სამეურნეო სეზონის განმავლობაში, თანაც მხედველობაში მიიღოს მუშების მინდვრის სამუშაოზე მიქცევა;

ბ) დაევალოს იმავე დაწესებულებათ და საწარმოთ თავის დროზე დასდონ ა/კსფსრ-ში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებთან და მათ ადგილობრივ ორგანოებთან შეთანხმებანი მასსიური და ჯგუფური მუშა ძალის მოგროვების შესახებ და თავის დროზევე წარუდგინონ მათ საორიენტურო ცნობები იმის თაობაზე, თუ რა მოთხოვნილებაა მუშა-ძალისა;

გ) შემუშავებულ იქნეს თვითეული ცალკე მშენებლობისათვის სამუშაოების შესრულების საკალენდრო გეგმები და ამასთან დაკავშირებული დაფინანსებისა, მასალების მიწოდებისა და მუშა-ძალით უზრუველყოფის საკალენდრო გეგმები.

დ) შეთანხმებულ იქნეს დაფინანსების გეგმები მშენებლობის დამაფინანსებელ სათანადო ორგანოებთან: ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან (ბიუჯეტის

შესახებ), ბანკებთან (კრედიტების შესახებ), უწყებასთან და ზემდგომ დაწესებულებასთან (საკუთრი სახსრის შესახებ).

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიურ თათბირებს:

ა) მიიღონ სასწრაფო ღონისძიება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ფაქტიური და თავის დროზე გაცემა სახსარისა, რაც, 1928-29 წლის საკონტროლო ციფრების მიხედვით, დანიშნულია საშენი მასალების მრეწველობისათვის; ამასთანავე, დაწესებულ იქნეს პირადი პასუხისმგებლობა ამ ღონისძიების შეუსრულებლობისათვის;

ბ) დაავალონ დიდი ქალაქების ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტებს, რათა მათ მოაწყონ მშენებლობის დიდ ცენტრებში ქვიშისა, ხრეშისა და საყორე ქვის ამოღება, აგრეთვე ამ საშენი მასალების გაიაფებული გადაზიდვა მშენებლობის ადგილამდე;

გ) დაავალონ საშენი მასალის მწარმოებელ ორგანოებს, რათა მათ მიიღონ სასწრაფო ღონისძიება საშენი მასალის თვისების გაუმჯობესებისათვის, კერძოდ აგურისა, კირისა და გაჯისა.

4. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიურ თათბირებს, აგრეთვე ა/კსფსრ-ში მშენებლობის მწარმოებელ ამიერკავკასიის ყველა სახალხო კომისარიატსა, ამიერკავკასიის და საერთო-საკავშირო დაწესებულებასა, საწარმოს და ორგანიზაციას მიიღოს ყოველი ღონისძიება, რათა აღსრულებულ იქნეს შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1928 წ. დეკემბრის 21-ს დადგენილება—1928-29 წელს განსახორციელებლად დანიშნული სამრეწველო მშენებლობის ღირებულების შემცირების შესახებ (უმწყობრივად) არა ნაკლებ, ვიდრე 15%-ით, ხოლო საბინაო მშენებლობისა—არა ნაკლებ, ვიდრე 11%-ით ანალოგიური მშენებლობის 1927-28 წლის ღირებულებასთან შედარებით; ამასთანავე, სამრეწველო მშენებლობის ღირებულების შემცირება უნდა მოხდეს:

ა) მშენებლობის უფრო ეკონომიური პროექტირობით, რისთვისაც შეფარდებულ უნდა იქნეს უფრო მარტივი კონსტრუქციები და მოისპოს დატვირთვისა და სიმაგრის მარაგის საგანგებო ნორმების შემცირების ზედმეტობა— არა ნაკლებ, ვიდრე სამრეწველო მშენებლობის საერთო ღირებულების 8%-ით;

შენიშვნა. დაეკისროს პროექტების დამამტკიცებელ ორგანიზაციებს ყურადღება მიაქციონ დამტკიცებული პროექტების თავის დროზე გასინჯვას და ანგარიშში მიიღონ აღნიშნული მოთხოვნები.

ბ) საშენი მასალის საგასაცემო ფასების დაკლებით, მასალის უფრო რაციონალური გამოყენებით, სატრანსპორტო ხარჯების შემცირებით, შრომის ნაყოფიერების გაძლიერებით, საორგანიზაციო ხარჯების შემცირებით და სხვ.—არა ნაკლებ საერთო ღირებულების 7%-სა.

5. ვიდრე სამრეწველო მშენებლობის პროექტირობის ახალი ნორმები გამოიცემოდეს, სახელმძღვანელოდ მიღებულ უნდა იქნეს სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს 1928 წლის 84 №-რის ბრძანებაში გამოქვეყნებული ნორმები, რომლებიც გავრცელებულ უნდა იქნეს აგრეთვე სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს არაქვემდებარე სამრეწველო მშენებლობაზედაც.

6. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატს, იმ უწყებებთან ერთად (სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გარდა), რომელთა გამგებლობაშიაც საშენი მასალის დამამუშავებელი საწარმონია, თავის დროზე გამოსცეს ინსტრუქცია—ამ საწარმოთა მიერ საგასაცემო ფასების შემცირების განხორციელებისათვის არა ნაკლებ ვიდრე იმ რაოდენობით, რაც დაწესებულ იქნება სსრკ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ, შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1928 წლის დეკემბრის 21-ს თარიღისა და 397 №-ის დადგენილების თანახმად.

7. დაევალოს ამიერკავკასიის ყველა სახალხო კომისარიატსა და ამიერკავკასიისა და საერთო-საქავშირო ყველა დაწესებულებასა, საწარმოს და ორგანიზაციას, რომელიც-კი ა/კსფსრ-ში მშენებლობას აწარმოებს, წარუდგინოს 1929 წ. აპრილის 1-თვის, ამიერკავკასიის სატეხნიკო-საამშენებლო კომიტეტის მეშვეობით, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მოხსენება ამა დადგენილების შესრულების შესახებ.

8. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიურ თათბირებს—ასეთივე ჯუმლობითი მოხსენანი წარუდგინონ, არა უგვიანეს მიმდინარე წლის აპრილის 1-სა, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჰუსეინოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. მარტის 7. ტფილისი—სასახლე.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

42. საწარმოთა ფირნიშებისა და საფირნიშო წესების დარღვევისა და სარეგისტრაციო მოწმობების წარუდგენლობისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ის საწარმო და პირი, რომელიც სახელმწიფო სარეწაო გადასახადს იხდის, ვალდებულია იქონიოს თავის საწარმოზე, სასაწყობო სადგომზე და წარმოების ადგილას სათანადო ფირნიში, რომელზედაც აღნიშნული უნდა იყოს საწარმოს ან საწყობის სახე და მფლობელის სახელწოდება ან ფირმის სახელწოდება.

2. სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოს და სასაწყობო სადგომის მფლობელი ვალდებულია აღებული სარეგისტრაციო მოწმობა გამოჰკიდოს საწარმოში და საწყობში თვალსაჩინო ადგილას.

3. იმ პირს, რომელიც არ დაიცავს ამა დადგენილების 1-ლ და მე-2 მუხლში აღნიშნულ წესებს, ან რომელიც სოფლად ყოველგვარი საქონლის შესყიდვის წარმოების დროს არ წარუდგენს სარეგისტრაციო მოწმობას, აღსანიშნავად, იმ რაიონის ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტს, სადაც შესყიდვა სწარმოებს, და აგრეთვე სათანადო შემთხვევაში (სახელმწიფო სარეწაო გადასახადის დებულების 44 მუხ.) არ წარუდგენს საგადასახადო ზედამხედველობას სარეგისტრაციო მოწმობას და სხვა დოკუმენტს, რაც საჭიროა ვაჭრობისა და რეწაობის შესამოწმებლად,—დაედება, სამაზრო საფინანსო განყოფილების დადგენილებით, ფულადი გადასახდელი არა უმეტეს 50 მანეთისა.

4. ამა დადგენილების სამოქმედოდ შემოღებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს ა/კსფსრ ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. თებერვლის 14-ის თარიღისა და მე-5 №-ის დადგენილება „სავაჭრო-სამრეწველო აღწესებულებებისა და საწყობების მოვალეობის შესახებ—იქონიონ აბრა“ და თვალსაჩინო ადგილას გამოჰკიდონ პატენტები (ა/კსფსრ კან. კრებ. 1927 წ., № 4, მუხ. 40) და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ივნისის 28-ის დადგენილებით (ა/კსფსრ კან. კრებ. 1928 წ. № 15, მუხ. 157) დამტკიცებული წესები სოფლად საქონლის შემსყიდველ საწარმოთა და პირთა რეგისტრაციის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჭუსეინოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

ტფილისი-სასახლე. 1929 წ. მარტის 4.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

43. შრომის კანონთა კოდექსის შეცვლის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ შრომის კანონთა კოდექსის შეცვლისა და დამატების შესახებ 1928 წლის ნოემბრის 26-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრებ. 1928 წ. 21 №-რი,

მუხ. 243) დასამატებლად—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

შრომის კანონთა კოდექსის 34⁹ მუხლის მე-2 შენიშვნა, 34¹⁰ 34³⁵ მუხლები (ა/კსფსრ კან. კრებ. 1926 წ. მე-9 №-რი, მუხ. 704 და 1927 წ. მე-7 №-რი, მუხ. 79)—გაუქმებულ იქნეს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი

კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

ტფილისი-სასახლე. 1929 წ. მარტის 4.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

44. ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსის 187, 188, 189 და 190 მუხლების შეცვლისა და 189¹, 189², 189³, 189⁴, 189⁵, 189⁶, 189⁷, 189⁸ და 189⁹ მუხლების შეხების შესახებ.

ინვალიდობის გამო და მარჩენალის დაკარგვის გამო სოციალური დაზღვევის წესით უზრუნველყოფის დებულების (სსრკ კან. კრებ. 1928 წ. მე-17 №-რი, მუხ. 146 და 65 №-რი, მუხ. 59) თანახმად—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

ა/კსფსრ შრომის კანონთა კოდექსის 187, 188, 189, 189¹—189⁹ და 190 მუხლები მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„187. ინვალიდობის გამო უზრუნველყოფის უფლება აქვს:

ა) იმ პირს, რომელმაც დაჰკარგა შრომის უნარი უბედური შემთხვევის გამო, რაც მოხდა დაქირავებით მუშაობასთან დაკავშირებით, ან პროფესიონალური ავადმყოფობის გამო, დაქირავებით მუშაობის სტაჟის მიუხედავად;

ბ) იმ პირს, რომელმაც დაჰკარგა შრომის უნარი სხვა მიზეზის გამო, უკეთეს იგი შრომის უნარის დაკარგვის დადგენის დღისათვის 20 წელს მიღწეულია—როდესაც საერთო სტაჟი დაქირავებით მუშაობისა არის ერთი წლიდან რვა წლამდე, მისი ასაკის მიხედვით, ხოლო უკეთეს იგი ამ დღისათვის აღნიშნულ ასაკს მიღწეული არ არის—მიუხედავად დაქირავებით მუშაობის ხანგრძლიობისა“.

„188. დაქირავებით მუშაობის საერთო სტაჟს, რაც იძლევა სხვა მიზეზით მომხდარი ინვალიდობის გამო უზრუნველყოფის უფლებას (187 მუხ. „ბ“ პუნქტი), ამ სტაჟის გამოანგარიშების წესსა და აგრეთვე, სათანადო შემთხვევაში,

შრომის ინვალიდების უზრუნველყოფის ნორმებსა და ფორმას დაწესებს სსრ კავშირის შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭო—ინვალიდის ასაკისა, ინვალიდობის ხარისხისა და ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით.“

„189. უკეთუ დაქირავებით მომუშავე გარდაიცვალა ან იგი უზო-უკვლოდ დაიკარგა და ეს დაკარგვა სათანადოდ დამოწმებულია, უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ მისი ოჯახის შემდეგი წევრები, რომელთაც არა აქვთ საკმაო სახსარი არსებობისათვის და რომელნიც გარდაცვალებულის ან უზო-უკვლოდ დაკარგულის რჩენაზე იმყოფებოდნენ:

ა) შვილი, ძმა, და ან შვილად აყვანილი, რომელნიც არ მიღწეულან 16 წლის ასაკს, ხოლო, უკეთუ ისინი სასწავლებელში სწავლობენ—18 წლის ასაკს;

ბ) თექვსმეტი წლის ასაკს მიღწეული შვილი, ძმა, და ან შვილად აყვანილი, რომელთაც აღნიშნული ასაკის მიღწევამდე შრომის უნარი არ დაუკარგავთ;

გ) მშობელი, მეუღლე და შვილად ამყვანი, რომელიც შრომის უნარს მოკლებულია ან მიღწეულია: მამაკაცი—სამოცი წლის ასაკს და დედაკაცი—ორმოცდახუთმეტი წლის ასაკს;

დ) ამა მუხლის „გ“ პუნქტში ჩამოთვლილთა შორის ოჯახის ის დაზღვეული წევრი, რომელიც თუმცა შრომის უნარიანია, ან არ არის მიღწეული: მამაკაცი სამოცი წლის ასაკს და დედაკაცი—ორმოცდახუთმეტი წლის ასაკს, ხოლო უფლის დაზღვეულის რვა წლის ასაკს მიუღწევებელ შვილს, ძმას, დას ან შვილად აყვანილს.“

„189¹. გარდაცვალებული ან უზო-უკვლოდ დაკარგული მარჩენალის ოჯახის წევრები, რომელნიც აღნიშნულ არიან 189 მუხლში, უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ:

ა) უკეთუ მარჩენალი გარდაიცვალა უბედური შემთხვევის გამო, რაც მოხდა დაქირავებით მუშაობასთან დაკავშირებით, ან პროფესიონალური ავადმყოფობის გამო, დაქირავებით მუშაობის სტაჟის მიუხედავად;

ბ) უკეთუ მარჩენალი გარდაიცვალა ან უზო-უკვლოდ დაიკარგა სხვა მიზეზის გამო, თუ მან გარდაცვალების დღეს ან უზო-უკვლოდ დაკარგვის დადგენის დღისათვის ოცი წლის ასაკს მიაღწია—როდესაც საერთო სტაჟი მარჩენალის დაქირავებით მუშაობისა არის ერთი წლიდან რვა წლამდე, მისი ასაკის მიხედვით, ხოლო თუ მარჩენალი ამ დღისათვის აღნიშნულ ასაკს მიღწეული არ ყოფილა—მიუხედავად მისი დაქირავებით მუშაობის ხანგრძლიობისა;

გ) უკეთუ ოჯახის მარჩენალი იღებდა პენსიას ინვალიდობის გამო სოციალური დაზღვევის წესით, მიუხედავად ოჯახის მარჩენალის შრომითი სტაჟის ხანგრძლიობისა“.

„189². გარდაცვალებული მარჩენალის ოჯახის წევრებს, რომელნიც აღნიშნულ არიან 189 მუხლში, აქვთ უზრუნველყოფის უფლება, უკეთუ მარჩენალი გარდაიცვალა:

ა) დაქირავებით მუშაობის პერიოდში ან

ბ) მის მიერ უმუშევრობის გამო დახმარების მიღების დროს ან იმ დროს, როდესაც უმუშევრობის ერთი შემთხვევის გამო მინაცემი დახმარება მას შეწყვეტილი ჰქონდა მიღების ორ პერიოდს შუა ან და

გ) ერთი წლის განმავლობაში მის მიერ დაქირავებით მუშაობის შეწყვეტის დღიდან ან დროებით შრომის უნარდაკარგულობის გამო დახმარების მიცემის შეწყვეტის დღიდან ან

დ) იმ პერიოდში, როდესაც მან მიიღო უზრუნველყოფა ინვალიდობის გამო სოციალური დაზღვევის წესით ან ერთი წლის განმავლობაში მისთვის პენსიის უკანასკნელად მიცემის დღიდან.

ამავე პირთ აქვთ უზრუნველყოფის უფლება, უკეთეს შუამდგომლობა მარჩენალის უგზო-უკვლოდ დაკარგვის დადგენის შესახებ აღძრულ იქნა ორი წლის განმავლობაში იმ დღიდან, რა დღემდისაც მარჩენალს მიღებული აქვს სასყიდელი დაქირავებით მუშაობისათვის, დახმარება დროებით შრომის უნარდაკარგულობის გამო ან უმუშევრობის გამო, ან პენსია ინვალიდობის გამო“.

„189³. პენსია ინვალიდობის გამო იმ პირისათვის, რომელმაც შრომის უნარი სრულიად დაჰკარგა და რომელსაც სხვისი მოვლა ესაჭიროება, განისაზღვრება:

ა) იმ საშოვარის რაოდენობით, რასაც იგი დაქირავებით მუშაობისათვის იღებდა, უკეთეს ინვალიდობა შედეგი იყო უბედური შემთხვევისა, რომელიც მოხდა დაქირავებით მუშაობასთან დაკავშირებით ან პროფესიონალური ავადმყოფობის გამო;

ბ) არა ნაკლებ იმ საშოვარის ორი მესამედის რაოდენობით, რასაც იგი დაქირავებით მუშაობისათვის იღებდა, უკეთეს ინვალიდობა სხვა მიზეზის შედეგი იყო“.

„189⁴. პენსია ინვალიდობის გამო იმ პირისათვის, რომელმაც შრომის უნარი სრულიად დაჰკარგა, ხოლო რომელსაც სხვისი მოვლა არ ესაჭიროება, და აგრეთვე იმ პირისათვის, რომელმაც შრომის უნარი ნაწილობრივ დაჰკარგა, განისაზღვრება შემცირებული რაოდენობით—ინვალიდობის იმ ჯგუფის მიხედვით, რომელსაც იგი მიეკუთვნება“.

„189⁵. პენსია მარჩენალის დაკარგვის გამო იმ ოჯახისათვის, რომელიც სამი ან მეტი პირისაგან შესდგება და ეს პირები უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ (მუხ. 189), განისაზღვრება:

ა) მარჩენალის დაქირავებით მუშაობის საშოვარის სამი მეოთხედის რაოდენობით, უკეთეს იგი გარდაიცვალა უბედური შემთხვევის გამო, რაც მოხდა დაქირავებით მუშაობასთან დაკავშირებით, ან პროფესიონალური ავადმყოფობის გამო, ან უკეთეს მარჩენალის უგზო-უკვლოდ დაკარგვა მოხდა დაქირავებით მუშაობასთან დაკავშირებით;

ბ) არა ნაკლებ იმ საშოვარის ოთხი მეცხრედის რაოდენობით, რასაც მარჩენალი იღებდა დაქირავებით მუშაობისათვის, უკეთეს გარდაცვალება ან უგზო-უკვლოდ დაკარგვა მარჩენალისა სხვა მიზეზით მოხდა“.

„1896. მოთხოვნა ინვალიდობის გამო პენსიის დანიშვნის შესახებ უნდა წარედგინოს დამზღვევ სალაროს არა უგვიანეს ორი წლისა დაქირავებით მუშაობის შეწყვეტის დღიდან, ან დროებითი შრომის უნარდაკარგულობის გამო უზრუნველყოფის შეწყვეტის დღიდან, ან უმუშევრობის გამო დახმარების მიღების დროს, ან და იმ დროს, რდღესაც უმუშევრობის ერთი შემთხვევის გამო მინაცემი დახმარება მას შეწყვეტილი ჰქონდა მიღების ორ პერიოდს შუა“.

1897. მოთხოვნა მარჩენალის დაკარგვის გამო პენსიის დანიშვნის შესახებ უნდა წარედგინოს დამზღვევ სალაროს არა უგვიანეს ორი წლისა მარჩენალის გარდაცვალების დღიდან ან იმ დღიდან, როდესაც მარჩენალი დადგენილი წესისამებრ ცნობილ იქნება უგზო-უკვლოდ დაკარგულად“.

„1898. პენსიის დანიშვნა იმ შემთხვევაში, როდესაც 1896 და 1897 მუხლებში აღნიშნული ვადებია გაშვებული, მოხდება მხოლოდ როგორც გამონაკლისი, ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის მთავარი საჰმართველოს განსაკუთრებული ნებართვით თვითეულ ცალკე შემთხვევისათვის“.

„1899. უზრუნველყოფა ზემოაღნიშნული მუხლების წესისამებრ მიეცემა:
ა) ინვალიდებს და აგრეთვე 189 მუხლის „ბ“ და „გ“ პუნქტებში აღნიშნულ პირთ სიკვდილამდე;

ბ) 189 მუხლის „ა“ პუნქტში აღნიშნულ პირთ—ვიდრე ისინი ამავე პუნქტით გათვალისწინებულ ასაკს მიაღწევდნენ;

გ) 189 მუხლის „დ“ პუნქტში აღნიშნულ პირთ—ვიდრე ის ბავშვები, რომელთაც ეს პირნი უვლიან, რვა წლის ასაკს მიაღწევდნენ“.

„190. დაქირავებით მუშაობის საერთო სტაჟს, რაც ოჯახის წევრს აძლევს უზრუნველყოფის უფლება 1891 მუხლის „ბ“ პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ამ სტაჟის გამოანგარიშების წესს და აგრეთვე, სათანადო შემთხვევაში, მარჩენალის დაკარგვის გამო ოჯახის წევრთა უზრუნველყოფის ნორმებსა და ფორმას დაწესებს სსრ კავშირის შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭო, მარჩენალის ასაკისა, ოჯახის უზრუნველსაყოფელი წევრების რიცხვისა და მათი ქონებრივი მდგომარეობის მიხედვით“.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1928 წ. მარტის 4. ტფილისი—სასახლე.

ცირკულიარი ა/კსუსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა.

45. სახელმწიფო დაწესებულებათა და საწარმოთა არქივებიდან მაკულატურის გამოყოფისა და ქალაქის სინდიკატისათვის გადაცემის შესახებ.

შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1928 წლის ნოემბრის 28-ის დადგენილების მიხედვით სსრკ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატმა შეიმუშავა ღონისძიებანი სახელმწიფო დაწესებულებათა არქივებიდან მთელი მაკულატურის გამოსაყოფად და მისი ქალაქის სინდიკატისათვის გადასაცემად (გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ში 1928 წ. დეკემბრის 22-ს).

მთელი მაკულატურის დასამზადებლად და გადასაცემად დანიშნული იყო ორი თვის ვადა.

ამ მუშაობის მსვლელობის შემოწმებამ ა/კსუსრ რამდენსამე სახელმწიფო ორგანოში აღმოაჩინა სუსტი ტემპი არქივების გადასასინჯავად წარმოებული მუშაობისა.

ამის გარდა, შემჩნეულია, რომ ზოგიერთ სახელმწიფო ორგანოს ვერ გაუგია განსახორციელებელ ღონისძიებათა მნიშვნელობა, რაც სჩანს ამ ორგანოების განცხადებებიდან—თითქო უფრო მიზანშეწონილი იყოს, რომ მაკულატურის ნაწილის რეალიზაცია მოხდეს ადგილობრივ ბაზარზე უფრო მაღალ ფასად.

რადგანაც ამგვარი მიდგომა საქმისადმი, რაც აუცილებლად ცუდ გავლენას მოახდენს ქალაქის მრეწველობისათვის ესოდენ მნიშვნელოვან მთავრობის ღონისძიებათა შედეგზე, სრულიად შეუწყნარებელია, აკსუსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი წინადადებას აძლევს სახელმწიფო და სამეურნეო ორგანოთა ყველა მეთაურ პირთ—მიიღონ გადამწყვეტი ღონისძიებანი სსრკ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის კოლეგიის დადგენილების ზედმიწევნით აღსრულებისათვის.

მეორეს მხრით, აღნიშნავს რა, რომ მაკულატურის გამოსაყოფად წარმოებულ მუშაობას შეუძლიან მოგვცეს მაქსიმალური შედეგი მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ ამ საქმეში ჩაბმული იქნება საბჭოთა საზოგადოებრივობა,—ამიერკავკასიის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი მოუწოდებს ყველა სათანადო დაწესებულებასთან და საწარმოსთან არსებულ ადგილობრივ კომიტეტებს, ეკონომიურ კომისიებს და ახალგაზრდა ლენინელთა კომუნისტური კავშირის უჯრედებს—აქტიური მონაწილეობა მიიღონ აღნიშნულ მუშაობაში.

ა/კსუსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის
სახალხო კომისარი ნაზარეთიანი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 57 №-ში 1929 წ. მარტის 12-ს.

დადგენილება ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა.

46. დაწესებულებებში ქალაქის ეკონომიურად გამოყენებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

I. სსრკ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის კოლეგიის იანვრის 23-ის დადგენილების (გამოქვეყნებულია „იზვესტია“-ში 1929 წ. იანვრის 26-ს) მიხედვით—დაევალოს ყველა სახელმწიფო და კოოპერატიულ დაწესებულებას და ორგანიზაციას ყოველგვარი სახისა და ხარისხის საკანცელარიო ქალაქის ფაქტიური ხარჯი 1928-29 წლისათვის შეამციროს არა ნაკლებ, ვიდრე 30%—ით ამავე ქალაქის 1827-28 წლის ფაქტიურ ხარჯთან შედარებით.

II. წინადადება მიეცეს ყველა სახელმწიფო და კოოპერატიულ დაწესებულებასა და ორგანიზაციას ერთი თვის ვადაზე, ამა დადგენილების გამოქვეყნების დღიდან, განახორციელოს შემდეგი სარაციონალიზაციო ღონისძიებანი:

1) დადგენილ იქნეს მარტივი წესი დაწესებულებათა შორის და აგრეთვე თვით დაწესებულებებში ცალკე ნაწილთა და მომუშავეთა შორის მიწერ-მოწერისა, სახელდობრ:

ა) საინფორმაციო-სანარკვეო ხასიათის შეკითხვის გამო პასუხი უნდა დაიწეროს შეკითხვის ქალაქის მეორე გვერდზე, ხოლო ასლის დატოვება საქმეში საჭირო არ არის;

ბ) არაპრინციპიალური ხასიათის ისეთი ქალაქის გამო, რომლის შენახვაც აუცილებელი არ არის, პასუხი აგრეთვე უნდა დაიწეროს შეკითხვის მეორე გვერდზე, თანაც პასუხის ასლი ან არ დაიტოვება, ან დაიტოვება. უკეთუ ამას საჭიროება მოითხოვს;

გ) მიღებული მიწერ-მოწერის სხვა ინსტანციაში წარმართვის დროს დაწესებულების საქმეში დაიტოვება მხოლოდ წარსამართი ქალაქის ასლი, ხოლო მთლად მიწერ-მოწერის ასლი გადაღებულ არ უნდა იქნეს;

დ) შემოღებულ და განვითარებულ უნდა იქნეს დაწესებულებათა შორის ღია ბარათებით მიწერ-მოწერის პრაქტიკა;

ე) გაუქმებულ უნდა იქნეს მიწერ-მოწერისა და მასალების წარსამართი ქალაქი და აგრეთვე დოკუმენტის მიღების დადასტურება იმ შემთხვევაში, როდესაც იგი არ შეიცავს სპეციალურ დამატებითი განმარტებას და წინადადებას;

ვ) მაქსიმალურად უნდა შემცირდეს სასამსახურო წერილების რიცხვი და უნდა გაუქმდეს მათი ასლების დატოვება;

ზ) სხვა დაწესებულებებთან მიწერ-მოწერის მაგიერ, შეძლებისადაგვარად, უნდა სწარმოებდეს ტელეფონით ლაპარაკი, ხოლო ეს უნდა აღინიშნოს საქმეში;

თ) ტელეფონოგრამის ასლი არ უნდა იქნეს გადაღებული, არამედ იგი უნდა გადაიცეს დედან ეკზემპლიარად.

2) შემცირებულ იქნეს იმ ქალაქის რაოდენობა, რაც იხარჯება კოლეგიალურ და ერთპიროვან გადაწყვეტილებათა მომზადებისა და ამ გადაწყვეტილებათა გაფორმებისათვის.

ამ მიზნით:

ა) გაუქმებულ იქნეს ხელკვეითთა მიერ ხელმძღვანელთათვის წერილობითი მოხსენებების წარდგენა, გარდა აუცილებელი შემთხვევისა;

ბ) სხვადასხვა ინსტანციაში, კოლეგიაში, გამგეობაში და სხვ. წარსადგენი წერილობითი მოხსენება შედგენილ უნდა იქნეს,—როგორც წესი,—სათეხისო ფორმით და მოხსენების მაქსიმალური სიდიდე უნდა განისაზღვროს 10 გვერდით.

გ) მოხსენების დანართები უნდა შემცირდეს მინიმუმამდე;

დ) მაქსიმალურად უნდა შემცირდეს შემთხვევები სხდომებზე წარმოებული კამათის ოქმში ჩაწერისა და ამის მაგიერ უნდა სწარმოებდეს საკითხისა და დადგენილების მოკლე შინაარსის ჩაწერა;

ე) უნდა შემცირდეს შემთხვევები კოლეგიებისა, გამგეობებისა და კომისიების სხდომებში წარმოთქმული სიტყვების სტენოგრაფიით ჩაწერისა, რაც შეიძლება მხოლოდ განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი საკითხისათვის;

ვ) შემოღებულ უნდა იქნეს მმართველობის ტეხნიკის ინსტიტუტის მიერ შემუშავებული სასტანდარტო ფორმა ოქმებისა, სადაც ნაწილები „მოისმინეს“ და „დაადგინეს“ მოთავსებულია ერთიმეორის ქვემოთ ქალაქის სივრცის მიუღეს სივანეზე (და არა მარცხნივ და მარჯვნივ);

ზ) უნდა შეიზღუდოს გასაგზავნი ოქმების ეკზემპლიარების რიცხვი. სხდომების ოქმი ან ოქმის ამონაწერი გაეგზავნება მხოლოდ იმ დაწესებულებებს, რომელთაც უნდა შეასრულონ დადგენილებანი, თვალყური უნდა ადევნონ მათ შესრულებას ან უნდა შეათანხმონ თავისი მუშაობა;

თ) დაწესებულების არქივში დატოვებულ უნდა იქნეს არა უმეტეს ორი ცალი ოქმისა—დედანი და ერთი ასლი ნარკვევებისათვის.

3) დადგენილ იქნეს უფრო სამომჭირნეო და მიზანშეწონილი წესი ქალაქების შედგენისა და დამზადებისა, სახელდობრ: ა) ქალაქის ფორმატი უნდა აირჩეს ისეთი ანგარიშით, რომ რაც შეიძლება სრულად იქნეს გამოყენებული ქალაქის სივრცე როგორც პირველ, ისე მეორე გვერდზე; ბ) დოკუმენტების დასაბეჭდად მოხმარებულ უნდა იქნეს ისეთი თვისების ქალაქი, რაც დოკუმენტების მნიშვნელობას შეეფერება, კერძოდ, მცირე მნიშვნელობის დოკუმენტები დაბალი ხარისხის ქალაქზე უნდა იბეჭდებოდეს; გ) ქალაქი ხელით საბეჭდავ მანქანაზე უნდა იბეჭდებოდეს მხოლოდ ერთი ინტერვალით; დ) დაწესებულების საქმეში უნდა დარჩეს მხოლოდ ერთი ასლი ან გარკვეული ხელით დაწერილი შავი გასაგზავნი ქალაქისა; ე) ხელის მანქანით დაბეჭდილი ქალაქის ხელახლად გადაბეჭდვა შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ქალაქის ტექსტში ან მის არეზე ხელით თუ მანქანით შესწორების შეტანა შეუძლებელია.

4) შემცირებულ იქნეს ქალაქის რაოდენობა, რაც იხარჯება საერთო ფორმებისა და საერთო ბლანკების დასამზადებლად; ამ მიზნით: ა) თვითვე დაწესებულებაში უნდა გამოიყოს ისეთი პირი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება

სტანდარტიზაციასა და რაციონალური მონტაჟისათვის და ანგარიშგების ბლანკების დაკვეთისათვის; ბ) აღძრულ უნდა იქნეს საკითხი პერიფერიის ორგანოებისათვის საერთო ფორმებისა და ანგარიშების ფორმების ცენტრალიზებული წესით დამზადების შესახებ და გ) უნდა დაჩქარდეს ბლანკების სასტანდარტო ფორმებზე გადასვლა.

5. დამყარებულ იქნეს უფრო სამომჭირნო წესი ბრძანებებისა, განკარგულებებისა და საუწყებო ბიულეტენების გამოცემისათვის, ამ მიზნით: ა) უნდა გაუქმდეს ცენტრალურ დაწესებულებათა მიერ ბრძანებებისა, ცირკულიარებისა და განკარგულებების გზავნა ყველა ქვემდებარე დაწესებულებისათვის, არამედ იგი უნდა ეგზავნებოდეს მართლმოდენ იმ დაწესებულებათ, რომელთაც იგი შეეხება, ან რომელთათვისაც იგი ნამდვილად აუცილებელი იქნება; ბ) უნდა გაუქმდეს ბძრანებების გზავნა პირადი შედგენილობის მიღებისა, დათხოვნისა და გადაყვანგადმოყვანისათვის; გ) მაქსიმალურად უნდა შემცირდეს საუწყებო საინფორმაციო ჯუშოებისა, მიმოხილვებისა და ბიულეტენების ტირაჟი და მოცულობა.

6. შემცირებულ იქნეს ქალაქის რაოდენობა, რაც იხარჯება ქალაქების რეგისტრაციისა და გაგზავნისათვის; ამ მიზნით: ა) გაუქმდეს რეგისტრაციის საღებულებო სისტემა; ბ) კაცის ხელით გასაგზავნი ქალაქი (არასაიდუმლო) უნდა გაიგზავნოს უკონვერტოდ; გ) ერთი და იმავე დაწესებულების (ან პირის) სახელზე გასაგზავნი ქალაქები უნდა გაიგზავნოს ერთი კონვერტით; დ) შემოღებულ იქნეს პრაქტიკად წერილების გზავნა უკონვერტოდ—უწყებებისა და ბანდეროლების მსგავსად.

7. შემოღებულ იქნეს პრაქტიკად დაწესებულებათა მიერ სუფთა ქალაქის სახით მოხმარება იმ სუფთა ფურცლებისა, რაც გამოიყოფა, — ცენტრალური ინსტრუქციის თანახმად, — დაწესებულებების არქივიდან, საქმეებიდან და დავთრებიდან, და აგრეთვე იმ საარქივო ქალაქების მეორესუფთა გვერდისა, რომლის შენახვაც საჭირო არ არის.

8. შემოღებულ იქნეს დაწესებულებაში ქალაქის ნარჩენისა, მოსასპობი შავებისა, ზედმეტი ასლებისა და სხვ. შეგროვება და მათი გადაცემა ქალაქის მრეწველობის საჭიროებისათვის; პასუხისმგებლობა ამ საქმისათვის დაეკისროს დაწესებულების ერთ-ერთ მომუშავეს.

III. გარდა აღნიშნული ღონისძიებებისა, თვითეული დაწესებულება ვალდებულია დაუყოვნებლივ შეიმუშაოს და განახორციელოს სხვა ღონისძიებანიც, რაც კი მისი მუშაობის პირობებში შესაძლებელია, რათა ამით ქალაქის ხარჯვის 30%-ით შემცირება სრულიად უზრუნველყოფილ იქნეს.

IV. მიენდოს ამიერკავკასიის რესპუბლიკების მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატებს უზრუნველჰყონ ზემოაღნიშნული ღონისძიებების ერთი თვის ვადაზე განხორციელება რესპუბლიკანური და ადგილობრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მიერ.

V. უფლება მიეცეს ამიერკავკასიის რესპუბლიკების მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატებს დააწესონ, — სადაც ეს საჭირო იქნება, —

აპარატის ქვედა საფეხურებისათვის (სოფლის საბჭო, წარმოებითი საწარმო, კავშირგაბმულობის საწარმო და სხვ.) ქალაქის ხარჯვის შემცირების ნორმა—30⁰/₆-ზე ნაკლები.

VI. ეთხოვოს ამიერკავკასიის პროფ. კავშირთა საბჭოს მიაქციოს ქალაქის ხარჯვის შემცირების საქმეს პროფ. კავშირთა საზოგადოებრიობისა და ორგანიზაციების ყურადღება და უზრუნველჰყოს ეკონომიური კომისიების მონაწილეობა აღნიშნულ ღონისძიებათა განხორციელებაში.

VII. დაეკისროს გეგმის-გარეშე ინსპექციას—ამიერკავკასიის ორგანიზაციების მიმართ—და ამიერკავკასიის რესპუბლიკების მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატებს—რესპუბლიკანური და ადგილობრივი ორგანიზაციების მიმართ—შეამოწმონ ამა დადგენილების აღსრულება.

პირველი შემოწმება უნდა მოხდეს სამი თვის შემდეგ ამა დადგენილების გამოცემიდან.

ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის
სახალხო კომისარი ნაზარეთიანი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „ზარია ვოსტოკა“-ს 58 №-ში 1929 წ. მარტის 14-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატის საბჭოსი.

47. ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სამთო რეწაობისათვის წიაღთა სარგებლობის პრინციპების დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატის საბჭო ადგენენ:

1. დამტკიცებულ და გამოქვეყნებულ იქნეს დებულება ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სამთო რეწაობისათვის წიაღთა სარგებლობის პრინციპების შესახებ.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული დებულება შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ მისი გამოქვეყნების დღიდან.

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობებს 1-ლ მუხლში აღნიშნული დებულებისა და აგრეთვე სსრ კავშირის

სამთო დებულების (კან. კრებ. 1927 წ. 68 №-რი, მუხ. 688) თანახმად გამოს-
ცენ სამთო კანონები არა უგვიანეს ა/წ. ივნისის 1-სა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჭუსეინოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1929 წ. მარტის 4. ტფილისი—სასახლე.

დებულება ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სამთო რეწაობისათ- ვის წიაღთა სარგებლობის პრინციპების შესახებ.

1. ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერატიული საბჭოთა რესპუბლიკის
ტერიტორიაზე სამთო რეწაობისათვის მიწის წიაღის განკარგულებისა და სარ-
გებლობის წესი მოგვარდება სსრ კავშირის სამთო დებულებით (კან. კრებ.
1927 წ. 68 №-რი, მუხ. 688), ამა დებულებით და აგრეთვე ამ დებულების
განსავითარებლად გამოცემული ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლი-
კების სამთო კანონებით.

2. გეოლოგიური კვლევა, ძებნა, ძიება და საცდელი დამუშავება, რასაც
აწარმოებენ ა/კსფსრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკე-
ბის სამეცნიერო-საკვლეო დაწესებულებანი,—განხორციელდება ა/კსფსრ-ისა და
მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სპეციალური კანონებით დადგე-
ნილი განსაკუთრებული წესისამებრ.

3. წიაღთა განკარგულება მათი სამთო რეწაობისათვის გამოყენების მხრით,
გეოლოგიური კვლევისა და სამრეწველო ძიების ორგანიზაცია ჩვენი ქვეყნის სამთო
სიმდიდრეთა გამორკვევის მიზნით, სამთო მრეწველობის ხელმძღვანელობა და
მოწესრიგება, სამთო სამუშაოთა სათანადო წარმოებისათვის ზედამხედველობის
გაწევა, წიაღთა დაცვა და ყველა სამთო საწარმოში სტიქიურ უბედურობასთან
ბრძოლა—თავმოყრილია ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სა-
ხალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების გამგებლობაში—ა/კსფსრ სახალხო მეურ-
ნეობის უმაღლესი საბჭოს დირექტივებით და მისი საერთო ხელმძღვანელობით.

4. ა/კსფსრ და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებ-
ლობის წესით,—ამა დებულების მე-3 მუხლის გამონაკლისად,—ა/კსფსრ შედგე-
ნილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების
გამგებლობიდან შეიძლება გადაცემულ იქნეს იმავე რესპუბლიკების სხვა ორგა-
ნოების გამგებლობაში:

ა) განკარგულება ადგილობრივი მნიშვნელობის მქონე ზოგად-გავრცელებული მადნეულობის საბადოებისა (მუხ. 9);

ბ) განკარგულება უკვე აღმოჩენილად ცნობილი სამკურნალო წყლებისა და აგრეთვე სამკურნალო მნიშვნელობის მქონე ტალახისა და მარილის საბადოებისა. ხოლო ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების გამგებლობაში ამ შემთხვევაშიაც დარჩება სამთო სამუშაოთა სისწორით წარმოებისათვის ზედამხედველობის გაწევა და წიაღთა დაცვა.

5. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების გამგებლობის საგანს, კერძოდ, შეადგენს:

ა) ყველა სამთო სიმდიდრის აღნუსხვა სათანადო რესპუბლიკის ფარგლებში;

ბ) რესპუბლიკანური ხასიათის გეოლოგიურ, გეოლოგიურ-საკვლევო და გეოლოგიურ-საძიებლო სამუშაოთა წარმოება;

გ) განკარგულება ყველა წიაღისა როგორც პირველად აღმოჩენილი, ისე უკვე აღმოჩენილი საბადოების მიმართ, გარდა საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის საბადოებისა და აგრეთვე იმ საბადოებისა, რაც ამა დებულების მე-4 მუხლის წესისამებრ გამორიცხულია სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების გამგებლობიდან;

დ) რესპუბლიკანური და ადგილობრივი მნიშვნელობის საბადოების დამუშავებისათვის სასყიდლის რაოდენობის დაწესება (მუხ. 43);

ე) წიაღთა შემოსავლის ხარჯთაღრიცხვის შედგენა და როგორც საკავშირო, ისე რესპუბლიკანური მრეწველობის საბადოების შემოსავლის აღნუსხვა;

ვ) სამთო-სასარეწაო ზედამხედველობის განხორციელება.

შენიშვნა. ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების სახალხო მეურნეობის საბჭოების ფუნქციები, გამგებლობის იმ საგანთა ფარგლებში, რაც ამა მუხლით დადგენილია ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოებისათვის, — განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებლობის წესით — კუთვნილებისამებრ.

6. მე-5 მუხლით გათვალისწინებული ფუნქციების განსახორციელებლად ა/კსფსრ-ში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების შედგენილობაში, ხოლო იქ, სადაც აღნიშნული სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები საჭიროდ სცნობენ, — ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების სახალხო მეურნეობის საბჭოების შედგენილობაშიაც, პოეწყობა სპეციალური სამთო ორგანოები, რომელნიც იმოქმედებენ ცალკე დებულების საფუძველზე.

ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოებისა და აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკების და ოლქების სახალხო მეურნეობის საბჭოების სამთო ორგანოების დებულებებს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები წინასწარ შეუთანხმებენ ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, ხოლო ეს უკანასკნელი — სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს,

და დაამტკიცებენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები—კუთვნილებისამებრ.

სამთო და სამარკშიდერო ოლქების რიცხვსა და საზღვრებს დაადგენენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები—კუთვნილებისამებრ.

7. იმ ადგილების სიას, რომელიც შეკრულია ძებნისა და ძიებისათვის პირველი აღმოჩენის უფლების საფუძველზე,—დაამტკიცებს სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო, ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან შეთანხმების შემდეგ. აღნიშნული შეთანხმება მოხდება როგორც ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ეკონომიური საბჭოს წარდგენით, ისე ა/კსფსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს საკუთარი ინიციატივით.

8. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს უფლება ეძლევათ გამოაცხადონ ცალკე ადგილები ძებნისა და ძიებისათვის პირობით შეკრულად პირველი აღმოჩენის უფლების საფუძველზე, შემდეგი წესის დაცვით: მოსაზრებას ამა თუ იმ ადგილის პირობით შეკრულად გამოცხადების თაობაზე ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო, იმავე რესპუბლიკის ეკონომიური საბჭოს მეშვეობით, წარუდგენს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს, რათა იგი შემდგომ წარდგინოს სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, თანახმად სსრ კავშირის სამთო დებულების მე-16 მუხლისა.

9. ის საბადო, რომელიც, სამთო დებულების 19 მუხლის წესისამებრ, საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის მქონე საბადოებს არ მიეკუთვნება, როგორც საერთო წესი, ცნობილ უნდა იქნეს რესპუბლიკანური მნიშვნელობის მქონე საბადოდ. რესპუბლიკანური მნიშვნელობის საბადოების ადგილობრივი მნიშვნელობის მქონე საბადოების კატეგორიისათვის მიკუთვნება მოხდება, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრ. კომიტეტის წარდგენისამებრ,—ამიერკავკასიის ცენტრ. აღმასრ. კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილებით.

10. სსრ კავშირის სამთო დებულების 23 მუხლის „ე“ ლიტერში მოხსენებული მიწის ზედაპირის ცალკე ნაკვეთები, სადაც ძებნა შეიძლება დაინტერესებული სახელმწიფო ორგანოების ნებართვით, ხოლო ძებნა, როდესაც იგი დაკავშირებულია მიწის ქერქის მთლიანობის დარღვევასთან, ამის გარდა—სამთო ორგანოების ნებართვითაც, შეიძლება დამატებით გათვალისწინებულ იქნეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონმდებლობის წესით ან სსრ კავშირისა, ა/კსფსრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობების განსაკუთრებული დადგენილებებით.

11. იმ ფართობის გვერდების სიგრძე ფარგალით 400 მეტრიდან 1.200 მეტრამდე, მადნეულობისა და მისი ჩაფენილობის ხასიათის მიხედვით, რომელ ფართობზედაც თვითეულ მძებნელს, სსრ კავშირის სამთო დებულების 24 მუხლის წესისამებრ, აქვს განსაკუთრებული უფლება მიწის სამუშაოების წარმოებისა,—განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

12. ძებნისათვის სანებართვო მოწმობების მისაცემად დადგენილია შემდეგი წესი:

ა) სამთო ორგანო ძებნითი მუშაობის ნებართვის შესახებ განცხადების მიღებისას, ან მისცემს განმცხადებელს ძებნისათვის ნებართვის მოწმობას, ან უარს ეტყვის მას ნებართვის მიცემაზე. მძებნებლის თხოვნით უარის თქმის მოტივი ეცნობება მას წერილობით.

ბ) უკეთუ მძებნელს ნებართვის მოწმობის მიცემაზე უარი ეთქვას, მას უფლება აქვს ორი კვირის ვადაზე, უარის მიღების დღიდან, შეიტანოს საჩივარი სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოში.

გ) სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო საჩივრის მიღებისას—ერთი თვის ვადაზე აცნობებს მძებნელს თავის გადაწყვეტილებას.

დ) სამთო ორგანო, ვიდრე იგი ნებართვის მოწმობას გასცემდეს, სამი დღის ვადაზე წერილობით შეეკითხება იმ ორგანოს, რომლის გამგებლობაშიაც მიწის ზედაპირია,—ხომ არა აქვს რა მას საწინააღმდეგო, რომ უწყებულ ადგილას წარმოებულ იქნეს საძებნო და საძიებლო მუშაობა. შეკითხვაში უნდა აღინიშნოს—სად მდებარეობს ძებნისათვის მოთხოვნილი ადგილი, ვის განკარგულებაში და სარგებლობაშია და როგორ იქნება იგი გამოყენებული.

ე) შეკითხულ ორგანოს შეუძლიან უარი სთქვას მხოლოდ შემდეგ შემთხვევაში:

1) უკეთუ მოთხოვნილ ადგილზე გავრცელებულია სსრ კავშირის სამთო დებულების 23 მუხლის „ა“ და „გ“ პუნქტებით დადგენილი შეზღუდვა;

2) უკეთუ განზრახულ ძებნასა და ძიებას შეუძლიან გამოიწვიოს ისეთი არსებითი მოზღაპრის სასიფლო, საქალაქო, სარკინისგზო თუ სხვა სახელმწიფო მეურნეობისა, რომ მისი წარმოება საერთო-სახელმწიფოებრივი თვალსაზრისით სრულიად შეუძლებელია.

ვ) უკეთუ სამთო ორგანო შეკითხული დაწესებულებისაგან არ მიიღებს პასუხს ერთი თვის ვადაზე მისთვის შეკითხვის ჩაბარების დღიდან,—იგი გასცემს სანებართვო მოწმობას. ის დაწესებულება, რომელმაც შეკითხვაზე სამთო ორგანოს თავის დროზე არ უპასუხა, ჰკარგავს უფლებას—განაცხადოს პროტესტი როგორც ძებნისათვის, ისე, შემდგომ, ძიებისათვის სანებართვო მოწმობის გაცემის წინააღმდეგ.

ზ) ძებნის სანებართვო მოწმობაში უნდა აღინიშნოს:

1) სწორი სახელწოდება სამთო მრეწველისა, რომელსაც მოწმობა ეძლევა;

2) სახელდობრ რა და რა სამუშაოს საწარმოებლად არის მიცემული მოწმობა (ჭრილი, შურფი, ჰაბურღვილი და სხვ.);

3) მოწმობის მოქმედების ტერიტორიალური ფარგლები გეოგრაფიულ კოორდინატებად;

4) რა სახის ნაკვეთისათვის აქვს მოწმობას ძალა (ტყე, სახნავი, საძოვარი, დაუთესავი და უნარგავო ნაკვეთი და სხვ.);

5) სახელდობრ რა მადნეულობის საბადოს ძებნისათვის არის გაცემული ნებართვა;

6) რა და რა საერთო და სპეციალური მოთხოვნის შესრულებაა სავალდებულო მოწმობაში აღნიშნული ძებნითი სამუშაოების წარმოების დროს;

7) როდენობა საწინდარისა, რაც მოწმობის პატრონმა უნდა წარადგინოს იმ ზარალის უზრუნველსაყოფად, რომელიც მისი მუშაობით შეიძლება ნაკვეთის ზედაპირის მოსარგებლეს მოუვიდეს.

შენიშვნა 1. საწინდარის რაოდენობას განსაზღვრავს სამთო ორგანო ნაკვეთის ზედაპირის მოსარგებლეთა შესაძლებელი ზარალის ოდენობის მიხედვით; საწინდარს სამთო მრეწველი შეიტანს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დეპოზიტად მისთვის მოწმობის მიცემამდე; მოწმობის მიცემისას საწინდარი აღნიშნული სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ დაუყოვნებლივ გადაიტანება საადგილმამულო კომისიის ან საქალაქო აღმასრ. კომიტეტის დეპოზიტად—კუთვნილებისამებრ.

შენიშვნა 2. სახელმწიფო საწარმო და სახელმწიფო დაწესებულება არ განთავისუფლდება მიწის მოსარგებლისათვის ზარალის ანაზღაურების მოვალეობისაგან, ხოლო ეს საწარმო თუ დაწესებულება საწინდარის შეტანისაგან თავისუფალია.

თ) არც ერთ ორგანიზაციის და პირს,—სისხლის სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლების თანახმად პასუხისმგებლობის რიდით,—არ შეუძლიან ხელი შეუშალოს მოწმობის მქონეს ამ მოწმობაში აღნიშნულ სამუშაოთა წარმოებისათვის.

ი) სანებართვო მოწმობაში აღნიშნული სივრცის ზედაპირის ნაკვეთი, რაც არ უნდა დაეტოვოს სამთო მრეწველს ძიებისა და დამუშავებისათვის, ძებნითი სამუშაოების დამთავრებისას, შეძლებისდაგვარად, აღდგენილ უნდა იქნეს წინანდელი სახით; თანაც მიწის მოსარგებლეს უნდა გაესწოროს ანგარიში ძებნით მიყენებული ზიანისა და ზარალის გამო.

შენიშვნა. სამთო მრეწველს დაებრუნება შეტანილი საწინდარი მას შემდეგ, რაც იგი წარადგენს ადგილობრივი აღმასრ. კომიტეტის მიერ დადასტურებულ მოწმობას მიწის მოსარგებლისაგან, რომ ამ უკანასკნელს არა აქვს არავითარი პრეტენზია სამთო მრეწველის მიმართ ძებნით მიყენებული ზარალის გამო. უკეთეს სამთო მრეწველი უარს იტყვის დააკმაყოფილოს განცხადებული პრეტენზია, ეს უკანასკნელი დაიფარება საწინდრიდან სათანადო საადგილმამულო კომისიის ან სასამართლო დაწესებულების (კუთვნილებისამებრ) გადაწყვეტილების თანახმად.

13. ძებნითი მუშაობის წარმოების დაწვრილებითი წესებს დაადგენენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები—კუთვნილებისამებრ.

14. სსრ კავშირის სამთო დებულების 25 მუხლით გათვალისწინებული ვადა ძებნითი მუშაობის ფაქტიურთ წარმოების შეწყვეტისა, რაც გამოიწვევს ძებნის სანებართვო მოწმობის მოსპობას, დადგენილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

15. ნავთის საბადოების ძებნის მიმართ—საძებნელი სივრცის ფარგლები, ნახევარი კვადრატული კილომეტრიდან ერთნახევარ კვადრ. კილომეტრამდე, დადგენილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

16. ვადა, ექვსი თვის ფარგლებში, რის განმავლობაშიაც პირველი აღმომჩენი, რომელიც აღმოჩენის ადგილას ჩააგდებს ბოძს წარწერით, ვალდებულია, ამის გარდა, წარუდგინოს სათანადო სამთო ორგანოს განცხადება საბადოს აღმოჩენის შესახებ,—განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

17. ამა დებულების მე-16 მუხლით გათვალისწინებულ განცხადებაში, რაც სამთო ორგანოს წარედგინება, უნდა აღინიშნოს შემდეგი ცნობები:

- ა) პირველი აღმომჩენის გვარი, სახელი და მამის სახელი;
- ბ) აღმონაჩენის, შეძლებისადაგვარად ზედმიწევნითი ადგილალწერა; თანაც უნდა აღინიშნოს მიწის ყველა მოსარგებლე და იმ მიწის ზედაპირის გამოყენების ხასიათი (სახნავია, მინდორი, თუ სხვა რამ), სადაც აღმოჩენა მოხდა;
- გ) აღმოჩენის დრო;
- დ) ადგილმდებარეობა განაცხადი ნიშნებისა და მათი აღწერა;
- ე) განმცხადებელის მიერ ძებნის დროს წარმოებულ ნამუშევარის აღწერა;
- ვ) განმცხადებელის ნამდვილი ან იურიდიული მისამართი.

შენიშვნა. განცხადებისათვის გადახდილ უნდა იქნეს საღებრო გამოსაღები და მას უნდა დაერთოს ფული პუბლიკაციისათვის.

18. დავა მძებნელთა შორის საბადოს აღმოჩენის პირველობის შესახებ განიხილება და გადაწყდება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების სამთო ორგანოების მიერ—კუთვნილებისამებრ.

მძებნელთა პრეტენზიის სისწორეს დაადგენს სამთო ორგანო მძებნელთა მიერ შესრულებული ძებნითი სამუშაოების ადგილობრივ დათვალეირებით და სათანადო მოწმების დაკითხვით, აგრეთვე ძებნის ადგილას წასვლის შედეგად მიღებული ცნობების იმ ცნობებთან შედარებით, რაც აღნიშნული იქნება პირველ აღმომჩენთა მიერ ძიებისათვის სანებართვო მოწმობის მიცემის შესახებ, ამა დებულების მე-17 მუხლის თანახმად, წარედგენილ შუამდგომლობაში.

უკეთეს ადგილობრივ წარმოებულ დათვალეირებით მიღებული ცნობები ეწინააღმდეგება მე-17 მუხლში აღნიშნული წესისამებრ მიღებულ ცნობებს, უპირატესობა ამ უკანასკნელ ცნობებს ეძლევა.

შენიშვნა. სამთო ორგანოს წარმომადგენელთა ძებნითი სამუშაოების ადგილას წასვლა მოხდება მოდავე პირველ აღმომჩენთა ხარჯით—წასვლის ღირებულების იმ ანგარიშის მიხედვით, რაც აღმომჩენთ წინასწარ ეცნობებათ.

19. სამთო ორგანოს დადგენილება საბადოს აღმოჩენის პირველობის მიკუთვნების შესახებ უკმაყოფილო მხარის მიერ შეიძლება განსაჩივრებულ იქნეს, ერთი თვის ვადაზე დადგენილების გამოტანის დღიდან, სათანადო რესპუბლიკის

სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში, რომელიც არა უგვიანეს ორი კვირისა განიხილავს პირველ აღმოჩენთა საჩივარს სამთო ორგანოს გადაწყვეტილებაზე.

სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება საბოლოოა.

20. იმ პირს, რომელიც არაკეთილსინდისიერად აღძრავს დავას აღმოჩენის პირველობის შესახებ, დაედება, სასამართლოს დადგენილების წესისამებრ,—ჯარიმა არა უმეტეს 500 მანეთისა.

21. ძიებისათვის სანებართვო მოწმობის მიცემას, მადნეულის საბადოს აღმოჩენის ნამდვილობისა და პირველობის დადასტურების შემდეგ, აწარმოებენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების სამთო ორგანოები—კუთვნილებისამებრ,—რისთვისაც დაცულ უნდა იქნეს შემდეგი წესი:

ა) მე-17 მუხლში აღნიშნული განცხადების მიღებისას, სამთო ორგანო დაუყოვნებლივ და აუცილებლად ჩასწერს მას განცხადებათა დავთარში და, განიხილავს რა განცხადებას ფორმალურის მხრით, ან სცნობს, რომ იგი არსებითად განსახილველია და ამ შემთხვევაში გასცემს განკარგულებას, რათა ადგილობრივ გაზეთში მოხდეს პუბლიკაცია მიღებული განცხადების შესახებ, საქმის გარჩევისა და შესაძლებელი მისაგებელის განხილვის დღის აღნიშვნით, და აგრეთვე გამოჰკიდებს თავის სადგომში სათანადო განცხადებას და იმავე მიზნით შესაფერცნობას მისცემს სათანადო ადგილობრივ აღნიარებულ კომიტეტებს, ან და უარს ეტყვის განმცხადებელს ქვემოთ აღნიშნული წესების დაცვით.

ბ) განმცხადებლის თხოვნაზე უარის თქმა, ისე რომ ეს თხოვნა არსებითად განხილულ არ იქნეს, შეიძლება მოხდეს შემდეგ შემთხვევაში:

- 1) უკეთუ განცხადების შემტან პირს სასამართლოს დადგენილებით ჩამორთმეული აქვს სამთო რეწაობის წარმოების უფლება;
 - 2) უკეთუ განცხადებაში არ არის ამა დებულების მე-17 მუხლში აღნიშნული ესა თუ ის ცნობა;
 - 3) უკეთუ განცხადება შეეხება ისეთ ადგილს, რომელიც წინად მიეცა ვისმე იმავე საბადოს საძიებლად და დასამუშავებლად.
- გ) სანებართვო მოწმობის მიცემაზე უარის თქმა შეიძლება განსაჩივრებულ იქნეს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოში, სამთო ორგანოს მეშვეობით, ერთი თვის ვადაზე უარის გამოცხადების დღიდან. სამთო მრეწველს, მისი თხოვნით, უარის მოტივები ეცნობება წერილობით.

დ) ერთი თვის განმავლობაში პუბლიკაციის დღიდან (პ. „ა“) ყველა მსურველს უფლება ეძლევა აცნობოს სამთო ორგანოს თავისი შენიშვნები და მისაგებელი განმცხადებელის აღმოჩენის შესახებ.

ე) სამთო ორგანოს შეუძლიან, უკეთუ საჭირო იქნება, ვიდრე იგი საბოლოო გადაწყვეტილებას გამოიტანდეს, გასინჯოს აღმოჩენის ადგილი ნატურად განმცხადებლის ხარჯით.

ადგილობრივ წარმოებული გასინჯვის შესახებ შესდგება ოქმი მოწმეების თანადასწრებით.

ვ) იმ შემთხვევაში, როდესაც სამთო ორგანოს წარმომადგენლისათვის რაიმე მიზეზის გამო შეუძლებელი იქნება დარწმუნდეს ადგილობრივი გასინჯვის მეშვეობით, რომ პირველი აღმოჩენის მიერ განცხადებული მადნეული ნამდვილად არსებობს, სამთო ორგანოს უფლება ეძლევა აღმოჩენის ნამდვილობა სცნოს მოწმეთა ჩვენების თანახმად.

ზ) მას შემდეგ, რაც დადგენილ იქნება აღმოჩენის პირველობის სინამდვილე და ცნობილ იქნება ყველა მისაგებელის უსაფუძვლობა, უკეთეს ეს მისაგებელი წარდგენილ იყოს, სამთო ორგანო გამოიტანს დადგენილებას, რომ განმცხადებელს მიეკუთვნოს პირველი აღმოჩენის უფლება მის მიერ განცხადებულ საბადოზე და იმავე დროს განსაზღვრავს საწინდარის რაოდენობას, რაც სამთო მრეწველმა უნდა შეიტანოს მიწის მოსარგებლეთა იმ ზარალის ასანაზღაურებლად, რაც შეიძლება მათ საძიებლო მუშაობამ მიაყენოს.

შენიშვნა. საწინდარი სამთო მრეწველმა უნდა შეიტანოს მისთვის სანებართვო მოწმობის მიცემამდე.

თ) თავის დადგენილებას სამთო ორგანო აცნობებს იმ ორგანოს, რომლის საერთო გამგებლობაშიაც განცხადებული მიწის ზედაპირი არის, და მისცემს პირველ აღმოჩენს ძიების ნებართვის მოწმობას მის მიერ „ზ“ პუნქტში აღნიშნული საწინდარის შეტანის შემდეგ.

ი) უკეთეს ძიების ნებართვის მოწმობა უნდა გაიცეს ისეთი ადგილისათვის, რომლის ფარგლებშიაც სამთო მრეწველი აწარმოებდა ძებნას წინა დროის მიცემული სანებართვო მოწმობის საფუძველზე, დამატებითი შეთანხმება ძიების ნებართვის მოწმობის მიცემის დროს მიწის ზედაპირის ნაკვეთის შესახებ იმ ორგანოსთან, რომლის გამგებლობაშიაც მიწის ზედაპირია, საჭირო არ არის.

კ) შემდგომი აღმოჩენა იმავე მადნეულისა იმავე ადგილას ცნობილ იქნება პირველად აღმოჩენილად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთეს ადგილობრივი გასინჯვით ან სხვა რამ საშუალებით გამოირკვევა, რომ განცხადებული საბადო იმ ფართობის გარეშეა, რომელიც წინა დროისათვის პირველ აღმოჩენს მიეცა.

22. ძიების ნებართვის მოწმობების გაცემას, სსრ კავშირის სამთო დებულების 39 მუხლში აღნიშნული პირობების დაცვით, აწარმოებენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების სამთო ორგანოები იმ წესითა და იმ ფორმით, რაც დადგენილ იქნება ამ რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

ოქროს, პლატინისა და პლატინის ჯგუფის ლითონთა მადანის ძიების საწარმოებლად ნებართვის მოწმობის მიცემისათვის, შორეული და მცირედ დასახლებული ადგილების ნუსხა დადგენილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

23. საძიებლო ფართობთა ოდენობა, სსრ კავშირის სამთო დებულების 40 მუხლით გათვალისწინებულ ფარგლებში, ცალკე სახის მადნეულობათა მიხედვით, დადგენილ იქნება ცალკე რაიონთათვის და ცალკე მადნეულთათვის ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

24. საძიებლო მოწმობების მოქმედების ვადა ცალკე მადნეულთათვის შემდეგია:

ა) უილეკრო მადნეულობისათვის და ოქროს, პლატინისა და პლატინის ჯგუფის ლითონთა მადანისათვის—1 წელიწადი.

ბ) მინერალური მიწისქვეშე წყლებისათვის—2 წელიწადი.

გ) ყველა სხვა მადნეულისათვის—3 წელიწადი.

ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს უფლება ეძლევათ ცალკე ადგილებისათვის აღნიშნული ვადები გაადიდონ შემდეგ ფარგლებში:

ა) უილეკრო მადნეულობისათვის და ოქროს, პლატინისა და პლატინის ჯგუფის ლითონთა მადნისათვის—2 წლამდე.

ბ) მინერალური მიწისქვეშე წყლებისათვის—4 წლამდე;

გ) ყველა სხვა მადნეულისათვის—4 წლამდე.

25. ფულადი თანხა, რაც პირველი აღმომჩენი ვალდებულია ძიების მთელი ვადის განმავლობაში ყოველწლიურად დახარჯოს საძიებლო ან სხვა სამუშაოზე, რომელიც უშუალოდ მიმართულ იქნება მიცემული საძიებლო სივრცის ღირებულების გასადიდებლად (გზების გაყვანა, წყალგადასაცემები ნაგებობის მოწყობა და სხვ.), ცალკე მადნეულობისათვის დაწესებულია შემდეგი რაოდენობით:

ა) უილეკრო მადნეულობისათვის და ოქროს, პლატინისა და პლატინის ჯგუფის ლითონთა მადნისათვის—500 მან.;

ბ) მინერალური მიწისქვეშე წყლებისათვის—200 მან.;

გ) ყველა სხვა მადნეულისათვის—500 მან.

სათანადო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს უფლება ეძლევა ცალკე რაიონებისათვის გაადიდოს აღნიშნული რაოდენობა.

26. ხარჯი სათანადო სამთო ორგანოს წარმომადგენლის ადგილობრივ წასვლისა, რაც დაკავშირებულია ძიების ნებართვის მოწმობის გაცემასთან და აგრეთვე პირველი აღმომჩენის თხოვნით მისთვის მიცემული საძიებლო ფართობის ნატურად შემოსაზღვრასთან, —დაფარულ უნდა იქნეს პირველი აღმომჩენის მიერ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების (კუთვნილებისამებრ) სამთო კანონებით დადგენილ საფუძველზე.

27. იმ მადნეულობაზე, რაც ამოღებულ იქნება რესპუბლიკანური მნიშვნელობის წილის ძიების დროს (პ. 9) სამრეწველო მნიშვნელობის მქონე რაოდენობით, დაწესებულია სახელმწიფოს სასარგებლოდ წილადი ანარიცხი ფაქტიური ამონაღებისა ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ დადგენილი რაოდენობით სსრ კავშირის სამთო დებულების 82 მუხლით გათვალისწინებული ნორმების ფარგლებში.

ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს ცალკე შემთხვევაში უფლება ეძლევათ გაანთავისუფლონ სამთო მრეწველი ამა მუხლის პირველ ნაწილში გათვალისწინებული ანარიცხის შეტანისაგან.

წილადი ანარიცხის გადახდევინების წესსა და ვადებს დაადგენენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები სათანადო რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

28. პირველ აღმომჩენს შეუძლიან ძიების ნებართვის მოწმობა გადასცეს სხვა პირს მარტოოდენ სანოტარო წესით, რისთვისაც დაცულ უნდა იქნეს სსრ კავშირის სამთო დებულების 50 მუხლით გათვალისწინებული პირობები.

29. ვადა პირველი აღმომჩენისათვის მიცემული ადგილიდან,—უკეთეს იგი ძიებას საბოლოოდ შესწყვეტს,—მის მიერ აგებული შენობებისა, გაწყობილობისა და მისი კუთვნილი სხვა ქონების გამოზიდვისა, რაც შორეული და მცირედ დასახლებული ადგილებისათვის დადგენილია სსრ კავშირის სამთო დებულების 51 მუხლით,— შეიძლება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით განგრძობილ იქნეს ერთ წლამდე.

30. სსრ კავშირის სამთო დებულების 53 მუხლით გათვალისწინებული წესი—სამთო ორგანოების მიერ განცხადებათა და ძიების ნებართვის მოწმობათა გაცემის აღნუსხვის წარმოებისა—დადგენილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების ინსტრუქციებით.

31. სსრ კავშირის სამთო დებულების 54 მუხლის „ა“ და „გ“ პუნქტში აღნიშნული პირობების დადგომის გამო ძიების ნებართვის მოწმობის ძალადაკარგულად ცნობა მოხდება სამთო ორგანოს დადგენილებით, რომელიც ერთი თვის ვადაზე შეიძლება განსაზღვრებულ იქნეს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოში.

სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილება საბოლოოა.

იმავე მუხლის (54) „ბ“ პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში ძიების ნებართვის მოწმობის ძალადაკარგულად ცნობა მოხდება სასამართლოს გადაწყვეტილების წესით, რისთვისაც სამთო ორგანო წარადგენს სარჩელს სათანადო სასამართლო დევსებულებაში.

32. სსრ კავშირის სამთო დებულების 56 მუხლის მე-2 აბზაცით გათვალისწინებული საზღვრები სამთო-სამრეწველო რაიონებისა და აგრეთვე მაქსიმალური რიცხვი სამთო-საძიებლო ფართობთა, რაც შეიძლება ამა თუ იმ რაიონში ერთი პირის განკარგულებაში იყოს, რაოდენობით არა უმეტეს 10-სა, დადგენილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

33. სსრ კავშირის სამთო დებულების 63 მუხლით გათვალისწინებული მაქსიმალური რიცხვი მისაჩენი სამთო ნაკვეთებისა, რაც შეიძლება პირველ აღმომჩენს მიეცეს მის მიერ ნაძიები მადნეულის საბადოს დასამუშავებლად ძიების ერთი სანებართვო მოწმობით, არა უმეტეს ოთხისა, მადნეულის სახისა და იმ რაიონის მიხედვით, სადაც იგი არის, დადგენილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

34. სსრ კავშირის სამთო დებულების 70 მუხლით გათვალისწინებული გადაცემა და დაგირავება მიჩენილი სამთო ნაკვეთებისა მოხდება სანოტარო წესით, რაც შემდგომ უნდა აღინიშნოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სამთო ორგანოს სათანადო დავთრებში.

35. სსრ კავშირის სამთო დებულების 72 მუხლით გათვალისწინებული სა-მუშაოები, რომლის მიხედვითაც პირველ აღმომჩენს უფლება ეძლევა განსაკუ-

თრებული ნებართვის გარეშე და უსასყიდლოდ დაამუშავოს ზოგად-ვაკრცელებული მადანის საბადო, განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

36. სსრ კავშირის სამთო დებულებულების 74 მუხლით გათვალისწინებული როადენობა ნაკვეთის მიჩენის ყოველწლიური სპეციალური სასყიდლისა, რაც უნდა შეიტანოს პირველმა აღმომჩენმა, რომელსაც მადნეულის ფაქტიური ამოღება არ დაუწყია ან რომელმაც ეს ამოღება შეაჩერა,—განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

იმავე მუხლით (74) გათვალისწინებული ვადა, რომლის გასვლისას პირველ აღმომჩენს დაეკისრება მოვალეობა ყოველწლიურად დახარჯოს განსაზღვრული ფულადი თანხა მიჩენილი ნაკვეთის ღირებულების გასადიდებლად, და აგრეთვე აღნიშნული თანხის როადენობა—განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

37. სამთო დებულების 75 მუხლით გათვალისწინებული უფლება, რომლის ძალითაც პირველ აღმომჩენს ეძლევა განწესი სავალდებულო მინიმალური ამოღების წარმოებისათვის, იმ პირობით, რომ ნაკვეთის დამუშავების უფლება შემდგომ ევენტუალურად მიქცეულ იქნეს საჯარო ვაჭრობით გასაყიდად, ეკუთვნის ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს.

განწესების მიცემისა და საჯარო ვაჭრობის წარმოების წესებს დაადგენს ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო.

38. სამთო დებულებას 80 მუხლით გათვალისწინებული ფორმა და წესი—პირველი აღმომჩენის მიერ ამოღებული მადნეულის როადენობის აღნუსხვისა—დადგენილ იქნება ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ.

39. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოების წარდგენით, სათანადო რესპუბლიკის ეკონომიური საბჭოს დადგენილებით და აგრეთვე ა/კსფსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს დადგენილებით, ახლად აღმოჩენილი საბადო შეიძლება ცნობილ იქნეს განსაკუთრებულ სახელმწიფო მნიშვნელობის მქონე საბადოთ და დატოვებულ იქნეს სახელმწიფოს განკარგულებაში სამთო ნაკვეთების პირველი აღმომჩენისათვის მიუკემლად—სსრ კავშირის სამთო დებულების 81 მუხლში აღნიშნული პირობების დაცვით.

40. ნავთის საბადოს დასამუშავებლად მიჩენილი ერთი სამთო ნაკვეთის სივრცე, არა უმეტეს იმ სივრცის $\frac{1}{15}$ ნაწილისა, რაც ნავთის საბადოს ძიებისათვის გაიცემა, განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების (კუთვნილებისამებრ) სამთო კანონებით.

41. პირველი აღმომჩენის უფლების საფუძველზე ოქროს, პლატინისა და პლატინის ჯგუფის ლითონთა მადანის დამუშავებისათვის სამთო ნაკვეთების მისაჩენად—შორეული და მცირედ დასახლებული ადგილების ნუსხა დადგენილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

42. მინერალური წყლების ექსპლოატაციისათვის მისაჩენი სამთო ნაკვეთის სივრცე, ერთი ჰექტარიდან ორ ჰექტარამდე, წყლის საბადოს ხასიათის მიხედ-

დვით, განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

43. ხელშეკრულების საფუძველზე დამუშავების წარმოების უფლებისათვის სასყიდლის რაოდენობის განსაზღვრის წესი მოგვარებულ იქნება სსრ კავშირის სამთო დებულებით.

ვიდრე ხელშეკრულებით დამუშავების უფლების სასყიდლის რაოდენობა განისაზღვრებოდეს ან ამ სასყიდლისაგან სამთო მრეწველი განთავისუფლდებოდეს (სსრ კავშირის სამთო დებულების 88 და 89 მუხლები), სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო—საკავშირო მნიშვნელობის იმ საბადოების მიმართ, რაც ა/კსფსრ ტერიტორიაზეა, — და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოები—რესპუბლიკანური და ადგილობრივი მნიშვნელობის საბადოების მიმართ— აცნობებენ: პირველი— სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარიატს და ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს, ხოლო მეორენი—სათანადო რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარიატს—ხელშეკრულებით დასადგენი სასყიდლის ნავარაუდევ რაოდენობას, ამ რაოდენობის დასაბუთებით.

უკეთეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარიატი არ გაიზიარებს სასყიდლის ნავარაუდევ რაოდენობას, საკითხი საბოლოოდ გადაწყდება სათანადო რესპუბლიკის ეკონომიურ საბჭოში.

44. სსრ კავშირის სამთო დებულების 92 მუხლით გათვალისწინებული წესი და ვადები ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოებული დამუშავებისათვის სასყიდლის გადახდევინებისა, არა საერთო-საკავშირო მნიშვნელობის საბადოების მიმართ, განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

45. სსრ კავშირის სამთო დებულების 98 მუხლით გათვალისწინებული სამუშაოების გარდა, სხვა სამუშაოები, რომლის მიხედვითაც სამთო მრეწველს ხელშეკრულების საფუძველზე დეტალური ძიებისა ან დამუშავებისათვის მიცემული საბადოს სივრცეზე ნება ეძლევა უსასყიდლოდ ამოიღოს ზოგად-გავრცელებული მადნეული, — განისაზღვრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით.

46. სამთო დებულების 100 მუხლით გათვალისწინებული დაგირავება დამუშავების უფლებისა მოხდება მარტოოდენ სანოტარო წესით, რისთვისაც დაცულ უნდა იქნეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით დადგენილი განსაკუთრებული წესები.

47. დაწვრილებითი წესები, ხელშეკრულების საფუძველზე, საბადოების დეტალური ძიებისა და დამუშავებისათვის გაცემის შესახებ დადგენილ იქნება ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ.

48. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სამთო კანონებით, კერძოდ, მოწესრიგდება შემდეგი საკითხები:

ა) სამთო რეწვობისათვის საჭირო მიწის ზედაპირის ნაკვეთების შესახებ,

რაც ჩამოთვლილია 105 მუხლის „ბ“ ლიტერში, 108 მუხლის „ბ“ ლიტერში და 112 მუხლში და

ბ) მეზობლად მყოფ სამთო მრეწველთა ურთიერთობის შესახებ, რაც აღნიშნულია სსრ კავშირის სამთო დებულების 125 მუხლში.

49. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების საკანონმდებლო ორგანოების მიერ, კერძოდ, მოწესრიგდება საკითხები:

ა) სამთო რეწობისათვის საჭირო მიწის ზედაპირის ნაკვეთების შესახებ, რაც ჩამოთვლილია 105 მუხლის მე-2 ნაწილში, 107 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ლიტერში და 16 მუხლში და

ბ) სამთო-სარეწაო ზედამხედველობის შესახებ, რაც აღნიშნულია სსრ კავშირის სამთო დებულების 134 მუხლში.

50. სამთო-სარეწაო ზედამხედველობის ფუნქციების შესრულება—რესპუბლიკანური და ადგილობრივი საბადოების მიმართ (სამთო დებულების 130 მუხლი)—დაეკისრება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს—კუთვნილებისამებრ.

51. დავა სამთო მრეწველთა და მიწის მოსარგებლეთა შორის, რაც აღიძვრის მიწის ზედაპირის ნაკვეთების გამოყენების ნიადაგზე, გადაწყდება იმ წესით, რომელიც ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების კანონმდებლობით დადგენილია საადგილმამულო დავის გადაწყვეტისათვის.

52. დავა ურთიერთი უფლებების განხორციელებისა და ზარალის ანაზღაურების შესახებ საბადოს მომიჯნავე სივრცეზე მომუშავე სამთო მრეწველთა შორის და იმ სამთო მრეწველთა შორის, რომელნიც ერთსა და იმავე სივრცეზე სხვადასხვა მადნეულის საძიებლად მუშაობენ,—გადაწყდება საერთო-სასამართლო წესით.

53. დავა იმ ზარალის ანაზღაურების შესახებ, რაც მოუვა როგორც მიწის მოსარგებლეს, ისე სამთო მრეწველს მათი უფლებების ურთიერთი შეზღუდვის გამო, გადაწყდება საერთო-სასამართლო წესით.

დადგენილება № 112 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

48. მშენებლობის სატექნიკო კომიტეტების სახელწოდების შეცვლის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წლის მარტის 10-ს თარიღისა და 9 №-ის დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრებ. 1927 წ. № 6, მუხ. 67) ნაწილობრივ შესაცვლელად—ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებულ სატექნიკო კომიტეტს ეწოდოს ამიერკავკასიის სატექნიკო-სამშენებლო კომიტეტი.

2. ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წლის მარტის 10-ის თარიღისა და 10 №-ის დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრებ. 1927 წ. № 7, მუხ. 70) ნაწილობრივ შესაცვლელად—მშენებლობის სატეხნიკო კომიტეტებს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში ეწოდოს სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტები.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჭუსეინოვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1928 წ. მარტის 7. ტფილისი—სასახლე.